

LITERACKIE WIDNOKRĘGI

Mariusz Szczygieł - pisarz, reporter, dziennikarz będzie gościem pierwszego spotkania z cyklu Literackie Widnokręgi. 11 marca, godz. 18:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, s. 22

PIĘŚNI PASYJNE I LAMENTACYJNE

Zapraszamy na koncert polskich pieśni pasyjnych i lamentacyjnych w wykonaniu Kolegium Muzyki Ewangelickiej i Zespołu im. Wacława z Szamotuł, 13 marca, godz. 19.00, kościół św. Klemensa s. 22

SIUDA BABA

Jak co roku w Wielkanocny Poniedziałek przy kościele św. Klemensa tradycyjnie będziemy mogli zobaczyć widowisko pt. „Siuda Baba”, zapraszamy serdecznie o godzinie 12:15, s. 24

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 03 (27), marzec 2016

Puls Wieliczki

ISSN 2353-3226

fot. Agnieszka Rogalska

Błogosławieni gościnni

aktualności / wydarzenia

- 3 Dzwon Miłosierdzia dla Wieliczki
- 3 70 lat wspólnego życia
- 6 Chór Solnego Uwielbienia - warsztaty
- 8 „Pamiętnik Mariana Dydyńskiego z Raciborska” - relacja
- 10 III Wielicki Bal Seniora
- 12 Pamięć - spotkanie polsko - węgierskie
- 25 Babcia i Dziadek - najwspanialsze osoby na świecie

kultura / edukacja

- 9 Z HISTORIĄ W KADRZE: Brzemień Imperium...
- 14 Wiecznie młoda siedemdziesięciolatka
- 15 ILUSTROWANA MUZYKĄ HISTORIA ROCKA: Rammstein
- 15 W GABINECIE FILMOWYCH CIENI: Dreszcze
- 15 BY ZDROWYM BYĆ: Sól, domowe lekarstwo
- 16 Spektakl Grupy Teatralnej Projekt: „Pół na Pół”
- 17 Otwarcie Świątlicy Środowiskowej w Kokotowie
- 19 „Przemijanie” - wystawa Grupy Twórczej „W wolnej chwili”
- 20 SMAKOWITE CZWARTKI: Legenda o Siudej Babie
- 21 Archeolog, awanturnik, szpieg: Lawrence z Arabii
- 32 Zapusty z Siudoczkami

wywiad / reportaż

- 4 Błogosławieni gościnni

*Radosnego, świątecznego nastroju,
wspaniałych chwil w gronie najbliższych
oraz smacznego jajka i mokrego dyngusa
życzy redakcja Pulsu Wieliczki*

Wielkanoc 2016 r.

Puls Wieliczki

zwiastuny

- 22 LITERACKIE WIDNOKRĘGI: Spotkanie z Mariuszem Szczygłem
- 22 Próba Generalna - spektakl
- 22 Koncert urodzinowy Renaty Przemek
- 22 Rodzinna Manufaktura Świątecznych Ozdób
- 22 W GABINECIE FILMOWYCH CIENI: "Wielki błękit"

warsztaty kreatywnego pisania

- 18 Ramka

społeczeństwo

- 33 Zobowiązania alimentacyjne

sport i rekreacja

- 29 Turniej tenisa stołowego w Janowicach

solne miasto

- 30 Dzień otwarty na Dzień Kobiet
- 31 Test Coopera dla wszystkich

zdrowie /uroda

- 34 Kolor warzyw i owoców ma znaczenie

kulinaria

- 37 SZEFE KUCHNI POLECA – Jajka zapiekane w szynce
- 37 SEKRETY STAREGO KREDENSU – Gdy boli ząb

pogadajmy o ŚDM2016

- 35 Słownik - pytania o naszych bliskich

rozrywka

- 38 Krzyżówka
- 39 Horoskop

młodość z pasją

- 7 Stawiając pytania, szukamy mądrości.

Dzwon Miłosierdzia dla Wieliczki

tekst: Klaudia Wojenka / fot. wizualizacja

Będzie ważyć pół tony i zabrzmie w tonacji a1. Ozdobiony zostanie symbolem Światowych Dni Młodzieży, herbami papieża Franciszka i Jana Pawła II oraz herbem kardynała Stanisława Dziwisza. Mosiężny Dzwon Miłosierdzia, wykonany specjalnie na Światowe Dni Młodzieży, to prezent od kardynała Dziwisza dla Wieliczki.

Dzwon powstanie w Pracowni Ludwisarskiej Jana Felczyńskiego w Przemyślu. Wykonania jego zawieszenia, serca i napędu podjęła się firma Rduch Bells & Clocks z Czernicy. Jako trwała pamiątka po Światowych Dniach Młodzieży zostanie on zamontowany przy Domu Środowiskowym Wsparcia Dziennego dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych, który budowany jest w Brzegach, tuż obok Ronda ŚDM 2016. Uroczyste przekazanie i odsłonięcie Dzwonu Miłosierdzia przez kardynała Stanisława Dziwisza zaplanowane zostało na 3 kwietnia. Dzwon zabrzmie na przywitaniu papieża Franciszka, który przybędzie tutaj na Światowe Dni Młodzieży, a także na inaugurację głównych uroczystości festiwalu młodych w Campus Misericordiae w Brzegach.

70 lat wspólnego życia

tekst: Justyna Kozioł / fot. Agnieszka Rogalska

Uśmiechnięci, zadowoleni z życia, samodzielni i wciąż pełni energii, – te słowa odnoszą się do pary niezwyklej - państwa Eleonory i Piotra Krawczyków z Janowic, którzy w tym roku obchodzą wyjątkowy jubileusz – 70 lat pożycia małżeńskiego. W piątek 5 lutego 2016 r. do domu dostojnych jubilatów z życzeniami przybyli przedstawiciele Gminy Wieliczka. Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka Rafał Ślęczka, w imieniu burmistrza Artura Kozioła wręczył państwu Krawczykom Odznakę Honorową Królewskiego Górniczego Wolnego Miasta

Wieliczka. Na spotkaniu obecny był także sekretarz gminy Adam Marek Panuś oraz kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Wieliczce, Elżbieta Bujas. Dostojni jubileści wychowali pięcioro dzieci, mają dziewięcioro wnucząt i dziesięcioro prawnucząt. Pani Eleonora urodziła się 90 lat temu, mąż jest o pięć lat starszy. Nie rozstają się ze sobą już od 72 lat. To rdzenni mieszkańcy Janowic. Patrząc na szczęście tych ludzi nasuwa się pytanie o receptę na tak długie wspólne życie. Odpowiedź jest oczywista – prawdziwa miłość, która przetrwa wszystko...

BŁOGOSŁAWIENI GOŚCINNI

tekst: Klaudia Wojenka w rozmowie z Bożeną Juskiewicz koordynatorką dekanalną ŚDM 2016

Już niebawem do Polski przybędą miliony pielgrzymów, którzy wezmą udział w Światowych Dniach Młodzieży. Nikt nie ma wątpliwości, że organizowane w Krakowie i w Wieliczce spotkanie młodych chrześcijan z całego świata przejdzie do historii - w końcu przedsięwzięcia o tak dużym zasięgu, gromadzącego tak ogromną liczbę osób, jeszcze w naszym kraju nie było. Jako mieszkańcy gminy, która współorganizuje Światowe Dni Młodzieży mamy więc niepowtarzalną okazję do aktywnego uczestnictwa w niezwykłym wydarzeniu. Komitet Organizacyjny ŚDM Kraków 2016 zwraca się z gorącą prośbą o otwarcie drzwi swoich domów i serdeczne przyjęcie pielgrzymów w tym wyjątkowym czasie. Będą to osoby młode, w wieku od 14 do 35 lat, które nie oczekują wielkich wygód, lecz nastawione są na głębokie przeżycia religijne.

Przyjęcie do swojego domu młodych pielgrzymów rodzi jednak szereg pytań, na które - w rozmowie z Pulsem Wieliczki - odpowiedzi udzieliła koordynatorka dekanalna Bożena Juskiewicz.

Chcę przyjąć do swojego domu pielgrzymów Światowych Dni Młodzieży. Jakie warunki muszę spełnić?

BJ: Potrzeba naprawdę niewiele - kawałek podłogi i dostęp do łazienki w zupełności wystarczą. Łóżka nie są konieczne, ponieważ pielgrzymi przyjadą ze swoimi karimatami i śpiworami. Jeżeli rodzina ma taką możliwość, może przygotować pielgrzymom śniadania. Dowożenie ich na miejsca przesiadkowe lub tam, gdzie organizowane będą spotkania, nie jest obowiązkowe i zależy wyłącznie od Państwa możliwości. Prosimy więc nie kierować się tym aspektem przy podejmowaniu decyzji o przyjęciu pielgrzymów pod swój dach. Dla nas liczy się każdy rodzaj pomocy, więc w przypadku, gdy rodzina nie ma warunków do przenocowania pielgrzymów, a jej dom jest zlokalizowany np. blisko szkoły, remizy lub innej placówki, która dysponuje niewielką liczbą sanitariatów, to może zapewnić pielgrzymom dostęp do swojej łazienki. To samo dotyczy rodzin, które są skłonne udostępnić miejsca pod namioty.

Gdzie powinienem się zgłosić?

BJ: W każdej parafii funkcjonują tzw. Komitety Parafialne, które koordynują całokształt działań związanych z pobytem pielgrzymów na danym terenie podczas Światowych Dni Młodzieży. W zależności od wielkości parafii w Komitetach Parafialnych działa od 6 do 12 osób. Terminy dyżurów tych komitetów zostały lub w najbliższym czasie zostaną przekazane wiernym za pośrednictwem ogłoszeń parafialnych lub gabloty informacyjnej. Ponadto należy pamiętać, że deklaracje przyjęcia pielgrzymów były rozdawane parafianom podczas wizyt duszpasterskich w okresie bożonarodzeniowym.

Każdy, kto ma już taką deklarację w domu, może ją teraz wypełnić i zanieść do swojej parafii.

W jakich terminach mogę spodziewać się pielgrzymów w moim domu?

BJ: Największej ilości uczestników Światowych Dni Młodzieży spodziewamy się w terminie od 25 do 31 lipca, ale mogą zdarzyć się odstępstwa - kilka dni więcej lub kilka dni mniej.

Ile osób mogę przyjąć?

BJ: Liczba przyjmowanych pielgrzymów jest uzależniona od woli oraz indywidualnych możliwości danej rodziny. Najważniejsze, aby w jednym domu przyjęte zostały minimum 2 osoby tej samej płci. Wymagana powierzchnia do spania dla jednego pielgrzyma wynosi 3 m², ale proszę pamiętać, że jest to wartość orientacyjna i wszystko powinno mieścić się w granicach zdrowego rozsądku. Pamiętajmy również, że każdy pielgrzym będzie miał ze sobą bagaże, na które też powinno znaleźć się miejsce.

Czy mogę zadeklarować preferowaną narodowość, wiek lub płeć pielgrzymów?

BJ: Sugestie dotyczące wieku, płci oraz narodowości pielgrzymów można zgłaszać do Komitetu Parafialnego. Należy jednak pamiętać, że grupy pielgrzymów są przypisywane do danej parafii przez Komitet Organizacyjny z Krakowa i największe znaczenie ma tutaj kryterium językowe - tak, aby w danym miejscu możliwa była katecheza w języku, którym posługują się pielgrzymi.

Czy muszę znać języki obce?

BJ: Absolutnie nie ma takiego wymogu. Ponadto uczestnikom Światowych Dni Młodzieży będą towarzyszyć wolontariusze, którzy znają języki obce.

Kiedy dowiem się o przydzieleniu pielgrzymów?

BJ: Według przedstawicieli Komitetu Organizacyjnego już w końcu marca, a najpewniej w kwietniu lub w maju powinniśmy poznać narodowości pielgrzymów, którzy zostaną przydzieleni do poszczególnych parafii. Informacje o tym zostaną przekazane w pierwszej kolejności do Komitetu Parafialnego, który następnie będzie przydzielał pielgrzymów do poszczególnych domów. Warto więc w tej kwestii być w stałym kontakcie ze swoim komitetem.

Czy do moich obowiązków będzie należało zapewnienie pielgrzymom transportu?

BJ: Rodziny, które kwaterują pielgrzymów nie są odpowiedzialne za zapewnienie transportu. Jednak, jeżeli mają taką możliwość, mogą dowozić ich na miejsca spotkań lub na miejsca przesiadkowe. Założenie jest takie, że pielgrzymi nocują u rodzin, a w ciągu dnia biorą udział w wydarzeniach organizowanych w ramach Światowych Dni Młodzieży. Oczywiście każda rodzina, która będzie chciała zorganizować „swoim” pielgrzymom czas wolny, zabierając ich np. na wycieczkę do Krakowa lub Wieliczki, może to zrobić. Wszystko zależy od indywidualnego dogadania się z grupą, którą będą gościć pod swoim dachem. Dla ułatwienia Komitet Parafialny udostępni rodzinom plan pobytu pielgrzymów w czasie ŚDM.

Błogosławieni gościnni!

Włącz się w dzieło
Światowych Dni
Młodzieży 2016!

Zaproś pielgrzymów
do swojego domu!

Już dziś wypełnij deklarację przyjęcia młodzieży
dostępną w Twojej parafii!

www.campusmisericordiae.pl

Do kiedy można zgłaszać chęć zakwaterowania pielgrzymów?

BJ: Im szybciej, tym lepiej. O przybyciu części pielgrzymów - m. in. niezarejestrowanych lub tych, którzy wciąż czekają na wizy do Polski - dowiemy się jednak stosunkowo późno, dlatego chęć zakwaterowania pielgrzymów można zgłaszać niemal do ostatniej chwili.

Co jeszcze powinienem wiedzieć?

BJ: Warto zorientować się, czy w danej parafii został utworzony punkt medyczny i gdzie ma on swoją siedzibę. Ponadto proszę pamiętać, że Komitet Parafialny zbierał w ankietach medycznych informacje na temat lekarzy i pielęgniarek, zamieszkujących obszar danej parafii.

Szacowane liczby pielgrzymów w rodzinach, których mają przyjąć poszczególne parafie

Dekanat Wieliczka Zachód:

Parafia pw. św. Pawła Apostoła Wieliczka Krzyszkowice - 510
Rektorat MB Różańcowej Byszyce - 92
Parafia pw. MB Fatimskiej Golkowice - 206
Parafia pw. MB Częstochowskiej Gorzków - 278
Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego Janowice - 180
Parafia pw. Trójcy Świętej Koźmice Wielkie - 228
Parafia pw. Ducha Świętego Podstolice - 328
Parafia pw. MB Częstochowskiej Siercza - 184
Parafia pw. Pana Jezusa Dobrego Pasterza Sygnczów - 180

Dekanat Wieliczka Wschód

Parafia pw. św. Klemensa Wieliczka - 1442
Parafia pw. św. Franciszka z Asyżu Wieliczka - 484
Parafia pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła Bodzanów - 430
Rektorat św. Sebastiana - 328
Parafia pw. Matki Bożej Pocieszenia Czarnochowice - 200
Rektorat Niepokalanego Poczęcia NMP Dobranowice - 80
Parafia pw. świętego Michała Archanioła Pawlikowice - 406
Parafia pw. NMP Królowej Polski Raciborsko - 210
Parafia pw. Niepokalanego Serca NMP Strumiany - 664
Parafia pw. Wniebowzięcia NMP Sułków - 256

Kontakt dla mieszkańców parafii, w których nie zostały jeszcze utworzone Komitety Parafialne:
bjuski@gmail.com lub logistyka@krakow2016.com

Stałe dyżury w parafiach:

Parafia św. Pawła w Wieliczce-Krzyszkowicach: niedziele, po mszach świętych
Parafia św. Klemensa i św. Sebastiana w Wieliczce - poniedziałki, w godz. 19.00-20.00
Parafia św. Pawła Krzyszkowice - niedziele, po mszach świętych
Parafia św. Franciszka z Asyżu - niedziele, w godz. 11.30-12.30
Parafia Raciborsko - codziennie po mszach świętych
Parafia Strumiany - piątki, godz. 19.00
Parafia Byszyce - poniedziałki, godz. 16.00-20.00
Parafia Gorzków - kontakt po mszach świętych w zakrystii
Parafia Strumiany - piątki, godz. 18.45-20.00
Parafia Koźmice Wielkie - niedziele, pół godz. po mszy świętej o godz. 15.00
Parafia Podstolice - codziennie po mszach świętych
Parafia Sygnczów - 2. niedziela miesiąca, po mszy świętej o godz. 10.30
Parafia Siercza - niedziele, godz. 9.45

Chór Solnego Uwielbienia - warsztaty

tekst: Anna Dziedzic / fot. Justyna Rogalska

Weekendowymi warsztatami dla Chóru Solnego Uwielbienia rozpoczęły się przygotowania do trzeciej edycji koncertu „Solne Uwielbienie”. Tegoroczny chór liczy ponad 50 osób. W sobotę i niedzielę aulę Kampusu Wielickiego wypełniały dźwięki utworów, które zabrzmiały 26 maja na Małopolskiej Arenie Lekkoatletycznej w Wieliczce. W repertuarze po raz kolejny znalazły się utwory z nurtu gospel, pop-gospel, a także tradycyjne pieśni ko-

ścielne w nowoczesnych aranżacjach. Chór tworzą mieszkańcy Wieliczki, Krakowa i Śląska. Solne Uwielbienie jest największym koncertem uwielbienia w Małopolsce, organizowanym co roku w Boże Ciało. Przygotowania można śledzić na www.solneuwielbienie.pl oraz na stronie Solne uwielbienie na Facebooku. Organizatorem koncertu jest Miasto i Gmina Wieliczka.

MŁODOŚĆ Z PASJĄ

tekst: Dominika Chylińska

Stawiając pytania, szukamy mądrości.

W dzisiejszej przestrzeni społecznej jest coraz mniej pytających, a coraz więcej wszystkowiedzących. Stawianie pytań nie jest w modzie, a przyznawanie się do swojej niewiedzy wprost i otwarcie, bywa że budzi reakcje pełne politowania i wyższości. W społeczeństwie jest coraz więcej osób, które zabierają głos, twierdzą, upierają się przy swoim, nawet monologują. Coraz więcej jest osób, które znają się na wszystkim i mają własne zdanie w każdym temacie. A gdzie szukanie? A gdzie błędzenie? A gdzie niepewność? Przecież to właśnie w szukaniu, błędzeniu czy odczuwaniu niepewności powstaje mądrość, rozwija się mądrość i co najważniejsze, nigdy nie zatrzymuje się w tym procesie. Jeśli już ktoś stawia pytania - warto się zatrzymać, poświęcić mu uwagę. Jest to człowiek poszukujący, zastanawiający się, podejmujący starania, aby coś zrozumieć, zbadać... Taka postawa jest dziś niestety rzadkością.

Młodość jest przestrzenią do stawiania pytań, młodość to czas, kiedy ma się prawo nie wiedzieć, młodość to poszukiwanie i badanie. To wyjątkowy okres na rozwijanie siebie, właśnie poprzez szukanie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości. To też okres doświadczania tego, że wiele pytań pozostaje bez odpowiedzi, a co za tym idzie, że życie jest niezgłębione. Młody człowiek poznaje świat, rzeczywistość, drugiego człowieka, ale przede wszystkim poznaje siebie, swoje emocje, swoje postawy. Stawia pytania i bada, gdzie można znaleźć odpowiedź i czy w ogóle można ją znaleźć. Odwaga do stawiania pytań ma swój początek we wczesnym dzieciństwie i jeśli tylko my, dorośli wspieramy ten proces właściwie - przejście z dziecięcych pytań do tych całkiem dorosłych, stawianych przez mło-

dego człowieka, wydaje się być procesem dość płynnym i logicznym. No właśnie, prawo do niewiedzy - jak je dawać, kiedy niewiedza nie jest modna? Trzeba to robić na przekór nurtowi, tendencji, trzeba to robić, bo w tym tkwi kwintesencja życia.

My, dorośli jesteśmy odpowiedzialni za stwarzanie młodemu pokoleniu platformy rozwoju. Jesteśmy odpowiedzialni za tworzenie warunków, ale i za stawianie granic, które dają bezpieczeństwo. W bezpieczeństwie można przecież nie wiedzieć, można błędzić, popełniać błędy, mylić się. W bezpieczeństwie zatem można poszukiwać.

Od blisko 4 lat (24. marca 2012 r.) mamy ogromną przyjemność poszukiwania odpowiedzi na wiele różnorodnych pytań wraz ze studentami Wielickiego Uniwersytetu Dziecięcego. Dla nas organizatorów i prowadzących jest to szczególna przygoda. Mieć okazję towarzyszyć w poszukiwaniach, to jakby brać udział w wyprawie do wnętrza ziemi. Emocje, które towarzyszą naszym studentom, ich rodzicom i opiekunom stają się naszym udziałem. Nasi studenci liczeni są już w setkach - to dostarcza nam powód do dumy. Najważniejsze jednak są te wszystkie historie poszukiwaczy, którzy czekają z niecierpliwością na kolejny zjazd - czas zadawania pytań, czas badania i szukania odpowiedzi, czas poznawania... czas bycia razem... Mamy tylko jedno życzenie urodzinowe: niezmiennie dawać prawo do niewiedzy, nieustannie dawać prawo do zadawania pytań, stale być w gotowości do poszukiwań, pomagać odkrywać pasje. Zapraszamy!!!

**Wielicki
Uniwersytet Dziecięcy**
pod patronatem Burmistrza Wieliczki

„Pamiętnik Mariana Dydyńskiego z Raciborska” - promocja książki

tekst: Lilianna Pochwalska / fot. Agnieszka Rogalska

24 lutego w siedzibie głównej Archiwum Narodowego w Krakowie odbyła się promocja książki „Pamiętnik Mariana Dydyńskiego z Raciborska” w naukowym opracowaniu Karoliny Gołąb-Malowickiej

„Pamiętnik Mariana Dydyńskiego z Raciborska” ukazuje barwną panoramę kilkudziesięciu lat dziejów Galicji. Znajdują się w nim opisy zarówno ważnych wydarzeń historycznych, jak i codziennego życia dworu i wsi. Czytelnik znajdzie tu informacje o osobach znanych w całym kraju, ale także o lokalnych działaczach politycznych i społecznych oraz ziemiaństwie z terenu powiatu krakowskiego, wielickiego i bocheńskiego – podkreślił dyrektor Archiwum Narodowego w Krakowie, dr hab. Wojciech Krawczuk.

Marian Dydyński (1843-1920) - właściciel Raciborska, całe życie prowadził szczegółowy diariusz. Swoje wspomnienia z lat 1864-1920 spisał pod koniec życia w formie pamiętnika. Pochodził ze średnio zamożnej szlachty małopolskiej o średniowiecznym rodowodzie. Był osobą publiczną, posiadał rozległe znajomości i niemałe wpływy w środowiskach ziemiańskich. Choć działał na szerokiej scenie politycznej, jako poseł na Sejm Krajowy Galicyjski oraz w wiedeńskiej Izbie Panów, znacznie bardziej angażował się w sprawy lokalne. Wykształcenie prawnicze dawało mu podstawy do pracy publicznej w strukturach młodej autonomii galicyjskiej. Wkrótce po ukończeniu studiów został powołany na członka nowo powstałej Rady Powiatowej w Wieliczce. Kierował wieloma wielickimi instytucjami, np. Powiatową Kasą Oszczędności. M. Dydyński był miłośnikiem historii, współpracował z Gronem Konserwatorów Galicji Zachodniej. W 1895 r. otrzymał nominację na honorowego konserwatora zabytków prehistorycznych. Prowadził na własną rękę prace archeologiczne w Raciborsku. Proszony bywał także o opinię w sprawie znalezionych podczas prac polowych przedmiotów. Zgromadzoną w ten sposób kolekcję podarował Akademii Umiejętności w Krakowie.

Jakim był człowiekiem osądzić mogli najlepiej jego współcześni: Wszystko, czego się podjął, a brał na siebie wiele, spełniał ściśle, od początku do końca, nieznużenie. Hasłem jego całego żywota były: sumienność, praca, wytrwałość. Gorąco miłując ojczyznę i jej ideały, uważał słusznie, że najlepiej jej służy, kto w swoim zakresie dobrze spełnia obowiązki. (...) Spartanin w życiu domowym, niemal asceta, dla siebie surowy i wymagający, miał dla drugich wielki zasób wyrozumiałości i uczynności, zawsze gotów służyć im z pomocą, wyprowadzać z kłopotów lub gościć poważnionych. (...) Miał i drugi jeszcze cenny dar: skupiania, jednoczenia, organizowania; dzięki niemu obywatelstwo w Wieliczce przez wiele lat szło zwartym szeregiem, występowało solidarnie, gdzie trzeba było coś ważnego przeprowadzić. (Stanisław Tomkowicz - krakowski „Czas”, nr 103, 30 kwietnia 1920 r.)

Trzytomowy rękopis wspomnień do zasobu Archiwum Narodowego w Krakowie przekazał w latach 70. XX w. Krzysztof Morstin, spadkobierca Mariana Dydyńskiego i ostatni właściciel Raciborska. Podczas spotkania promocyjnego Maria Orkisz w imieniu rodziny Morstinów przekazała do archiwum kolejną pamiątkę związaną z osobą Dydyńskiego – album zawierający fotografie przyjaciół i znajomych z okresu jego nauki w Krakowie. Przybyli na promocję goście mogli obejrzeć również zaprezentowany w oryginale rękopis wspomnień, korespondencję oraz inne dokumenty należące niegdyś do Mariana Dydyńskiego - postaci do niedawna niemal zapomnianej, a bardzo zasłużonej dla ziemi wielickiej i krakowskiej.

Z HISTORIĄ W KADRZE: Brzemie Imperium. Od Lenina do Putina

tekst: Klaudia Wojenka | fot. CKiT / Agnieszka Rogalska

W 1917 roku, za sprawą bolszewików z Włodzimierzem Leninem na czele, imperium rosyjskie odrodziło się w nowej, czerwonej postaci. Podczas kolejnego spotkania z cyklu Z HISTORIĄ W KADRZE wraz z prowadzącymi Wojciechem Szczepaniakiem i Stanisławem Żuławskim przyjrzelśmy się kolejnym postaciom, które wywarły istotny wpływ na najnowsze dzieje Rosji – od przywódcy rewolucji październikowej Włodzimierza Lenina po prezydenta Władimira Putina, który na nowo rozpoczął proces odbudowy mocarstwowej pozycji Rosji.

Wyjątkowa impreza i wyjątkowi goście – III Wielicki Bal Seniora

tekst: Agata Czarnota - Bajorek fot. Agnieszka i Justyna Rogalskie

6 lutego w Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnym "Solne Miasto" w Wieliczce odbył się III Wielicki Bal Seniora. Wspólna zabawa zgromadziła ponad 300 seniorów oraz gości, którzy zjawili się na dużej hali sportowej obiektu na zaproszenie Burmistrza Wieliczki Artura Koziola.

Bal otworzył zastępca Burmistrza Wieliczki ds. Społecznych Rafał Ślęcka, przy udziale przedstawicieli najstarszych mieszkańców miasta oraz Agaty Czarnoty-Bajorek - dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wieliczce. W trakcie inauguracji podziękowano firmom i instytucjom, które włączyły się w program o nazwie Wielicka Karta Aktywnego Seniora 60+.

Został on zainicjowany przez burmistrza Wieliczki, a jego celem jest zintegrowanie dotychczasowych działań na rzecz osób starszych, prowadzonych przez wielickie instytucje oraz aktywizację seniorów z wielickiej gminy. Na scenie pojawili się przedstawiciele następujących podmiotów: Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Solne Miasto”, Stowarzyszenia „Dom dla kultury”, FH Łukasik oraz Café Pistacja, którzy odebrali z rąk burmistrza certyfikaty firm przyjaznych seniorom. W projekcie w 2015 roku oprócz wyżej wymienionych udział wzięły: Prywatne Centrum Rehabilitacji Terapii Kręgosłupa i Terapii Prze-

ciwobólowej Beaty Pruszkowskiej, Szkoła Sztuk Walki Kung Fu LUNG, F.H.U. Skarbnik, Amber, Optyk Koczorowski, Foto Igo - Artur Grzybek, Drogeria „Sekret urody” OPEN PROJECT, Zakbajt - sklep komputerowy, ARKA VITAE S.A. Sanatorium Ustroń & Sanatorium Tulipan, Uzdrawisko WYSO-WA S.A, Spółdzielnia Socjalna „Przyszłość”, Restauracja ZAJADALNIA, Ośrodek Wypoczynkowy „Trzy Korony”, Studio Urody „Nail Pola”, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce.

Niewątpliwą perełką części oficjalnej był występ Krystyny Ślusarczyk, która jak co roku zaprezentowała własny, napisany specjalnie na tę okazję wiersz dla seniorów. Pierwszą odsłonę balu zwińczył toast za najstarszych mieszkańców Wieliczki, dając tym samym sygnał do rozpoczęcia szampańskiej zabawy. Do wspólnego poloneza zaprosił gości jeden z najstarszych działających na terenie Małopolski zespołów regionalnych, zespół „Mietniowiacy”, a do wspólnego walczyka porwał gości zespół „Capri” wraz z młodymi tancerzami z zespołu „Mietniowiacy”.

Imprezę zorganizowali: Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, CER „Solne Miasto” oraz Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce.

Sponsorami Balu byli: Krakowski Bank Spółdzielczy w Krakowie, Kopalnia Soli w Wieliczce Trasa Turystyczna, Klub Sportowy PT6.

Dziękujemy wszystkim za liczne przybycie!

tekst: Maria Gurgul / fot. Maria Gurgul

PAMIĘĆ

Już niebawem, 15 marca, Węgrzy kolejny raz obchodzą swoje narodowe święto. Warto przy tej okazji wspomnieć tysiącletnie przyjacielskie związki między naszymi krajami. W godzinach próby Węgrzy nieśli nam pomoc i wsparcie, i w 1920 roku w czasie bolszewickiej inwazji, i w 1956 roku, gdy na Węgrzech wybuchło wolnościowe powstanie, które zaczęło się demonstracją poparcia dla październikowych przemian w Polsce,

i w roku 1939, gdy nie ugięli się pod presją Niemiec, udzielając nam bezprecedensowej pomocy. Pomiędzy 3 a 29 września 1939 roku na Węgrzech znalazło się 120-140 tysięcy Polaków, cywilnych i wojskowych uchodźców (najbardziej zwartymi formacjami były: 10 Brygada Kawalerii Zmotoryzowanej płk. Stanisława Maczka, 3 Brygada Strzelców Górskich, Ośrodek Zapasowy 52 Pułku Piechoty, 14 Pułku Artylerii Lekkiej, 3 Pułku Artylerii Ciężkiej,

Oddziały Tyłowe 2 i 9 Pułku Ułanów, 11 Karpackiej Dywizji i wiele innych). Tytu Polaków niemal z marszu należało nakarmić i znaleźć dla nich dach nad głową i to nie na jeden czy kilka dni. Za ten akt wielkiej politycznej i osobistej odwagi wielu zapłaciło wysoką cenę. Podkreślić należy ze smutkiem, że tak chlubny epizod w dziejach obu narodów nie znalazł dotąd należnego miejsca w powszechnej świadomości powojennych pokoleń.

Trylogia „Pamięć” Krystyny i Grzegorza Łubczyków, której ostatni tom ukazał się ostatnio, to „wielowłtkowa, ilustrowana opowieść o dolach i niedolach uchodźczego życia, o bohaterach tamtych wydarzeń, mężach stanu, osobistościach władz cywilnych, wojskowych, kościelnych i organizacjach pomocowych. To opowieść również o zwykłych Węgrach z biednej prowincji, którzy żyli najbliżej Polaków, czasem pod jednym dachem”.

18 lutego w Ambasadzie Węgier w Warszawie miała miejsce prezentacja albumu Krystyny i Grzegorza Łubczyków „Pamięć III. Polscy uchodźcy na Węgrzech 1939-1946”. Patronat nad uroczystą promocją objęli dr Ivan Gyurcsik Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Węgier, Jan Józef Kasprzyk p.o. Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Dorota Świderek Prezes Zarządu Oficyny Wydawniczej RYTM Sp. z o.o. Spotkanie prowadził I sekretarz Ambasady Węgier Pal Attila Illes. Autorzy opowiedzieli o powstawaniu albumów, którego „zaczyn” stanowiły zdjęcia z czasu wojny,

przekazane przez córkę Józefa Antalla seniora, Edith. Pierwszy tom ukazał się w 2009 roku, drugi w 2012, a obecnie ostatni. W czasie prezentacji głos zabrali: Jan Józef Kasprzyk, kardynał Kazimierz Nycz i Tadeusz Olszański, redaktor i boglarczyk. Znakomitą oprawę artystyczną stanowiły wiersze uchodźców przeczytane przez Prezesa Związku Artystów Scen Polskich Olgerda Łukaszczyka. Wśród zaproszonych gości była topniejąca wraz z upływem lat grupa osób, które osobiście doświadczyły uchodźczego losu lub należą do rodziny wojennego uchodźcy. Miłym akcentem było wspomnienie wieliczana, śp. Kazimierza Gurgula, członka Komitetu Obywatelskiego ds. Uchodźców Polskich oraz zastępcy Szefa Placówki „W” w Budapeszcie, straconego w KL Mauthausen – Gusen. Kazimierz Gurgul w zachowanych listach do żony i rodziny opisywał codzienność uchodźczego życia. Listy te można znaleźć w książce „Kazimierz Gurgul. Korespondencja z Janiną. Węgry - Wieliczka”, autorstwa Marii Gurgul i Janiny Czernin.

Wiecznie młoda siedemdziesięciolatka

tekst: J.P. / fot. archiwum szkoły

Jeżeli myślicie, że przeczytacie tu o żwawej starszej pani, snującej wspomnienia z czasów swego dzieciństwa to nic z tego. Bohaterką tego felietonu jest bowiem świętująca w tym roku jubileusz 70 - lecia istnienia Szkoła Podstawowa w Sygneczowie. Pierwszy dzwonek zabrzmiał w XVIII- wiecznym dworku Klemensiewiczów 1 września 1945r. Było to doniosłe wydarzenie dla całej miejscowości, choć nowo otwarta szkoła kontynuowała jedynie wcześniejsze, przedwojenne tradycje edukacyjne właścicielki, Jadwigi Beaupré.

Obecnie wiele rzeczy w szkole przypomina tamte czasy: nastrojowe wnętrza z łukowatymi sklepieniami i głębokimi wykuszami okien, układ pomieszczeń tchnący domową, rodzinną atmosferą czy wreszcie mosiężny, ręczny dzwonek z wypolerowaną przez wiele dłoni rączką i wyszczerbionym przez dawno zapomnianego wandalę brzegiem; dzwonek, który wciąż oznajmia przerwy, gdy braknie prądu... Jeśli wyobrazicie sobie jeszcze roztaczającą się z okien panoramę Beskidów i Tatr oraz otoczenie parku dworskiego, łatwo już ulegniecie nastrojowi tego miejsca, gdzie czas jakby inaczej płynie, a cały zgłęb i pośpiech zostały tam w dole, w Krakowie i Wieliczce. Szkolna społeczność jest tu niezwykle mocno zintegrowana, a co najważniejsze nie tylko na poziomie dzieci, lecz również rodziców i nauczycieli. Wszyscy się znają, nikt nie przejdzie obojętnie obok problemów kolegi. Jednak nie samymi tradycjami Szkoła żyje. Będąc dumna ze swej historii mocno tkwi we współczesnych realiach. I tak w wyniku sukcesywnej rewitalizacji otoczenia powstał kompleks boisk sportowych oraz odzyskały dawny blask tereny zielone.

Pozyskiwane są nowoczesne pomoce naukowe ze szczególnym uwzględnieniem multimediów i zaawansowanych technologicznie przyrządów jak np. szkolna stacja meteorologiczna czy miernik czystości powietrza. Ale najważniejszą cechą Szkoły jest jej otwartość w poszukiwaniu nowych obszarów działań i śmiałość w podejmowaniu wyzwań. Kwitnie współpraca zarówno z firmami i instytucjami samorządowymi, jak i sektorem pozarządowym (NGO). Dzięki niej Szkoła oferuje oszałamiającą

ofertę zajęć pozalekcyjnych, obejmującą zarówno kółka przedmiotowe, jak też profesjonalne zajęcia teatralne, łucznicze, narciarskie, tyżwiarskie, żeglarskie, jazdy konnej czy wspinaczki. Nie brakuje też okazji do konfrontacji swoich sił w licznych konkursach i zawodach wszystkich propagowanych dyscyplin.

Obecnie we współpracy z Fundacją Szansa wdrażany jest program stypendialny „Wspieramy Najlepszych”, mający umożliwić uczniom uzyskującym dobre wyniki w nauce, możliwości nieodpłatnego uczestnictwa we wszystkich zajęciach pozalekcyjnych.

Działania takie przynoszą Szkole zasłużony splendor: w 2004 roku uzyskała certyfikat „Szkoła z Klasą”, w 2012 z rąk Ministra Edukacji Narodowej tytuł „Otwarta Szkoła”, w 2014 wygrała konkurs marszałkowski zostając „Małopolską Szkołą z Pasją”. W 2015 roku dyrektor Piotr Stryszowski został nominowany do tytułu „Super Dyrektor Szkoły” jako jeden z dziesięciu dyrektorów kraju. W tym też roku Szkoła zdobyła główną nagrodę w Konkursie Ekologicznym organizowanym przez Fundację „Partnerstwo dla Środowiska” oraz PGNiG „Czas na Aero-działanie”. Konkurs swoim zasięgiem obejmował cztery województwa Polski południowej. Rok 2016 już przyniósł III miejsce w wojewódzkim konkursie Kuratorium Oświaty „Aktywna Szkoła - Otwarta Szkoła”, który miał na celu docenienie szkół otwartych na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Przykłady Dobrych Praktyk będą prezentowane na stronach Kuratorium Oświaty. Jednak najbardziej wymierną miarą jakości placówki pozostaje napływ ludzi spoza miejscowości, doceniających oferowane możliwości rozwoju i poziom kształcenia. Niektórzy tradycyjnie zapisują dzieci do „zerówki” i I klasy, inni dołączają do szkolnej społeczności nawet w starszych klasach, bywa że w połowie roku szkolnego. Tak okazane zaufanie i uznanie nobilituje bardziej niż statuetki i certyfikaty.

ILUSTROWANA MUZYKĄ HISTORIA ROCKA: Rammstein „In Amercia”

tekst: Klaudia Wojenka / fot. CKiT

To był niezapomniany, triumfalny powrót zespołu Rammstein - 18000 biletów na koncert w słynnym nowojorskim Madison Square Garden rozeszło się w zaledwie 30 minut! Podczas kolejnego spotkania z cyklu ILUSTROWANA MUZYKĄ HISTORIA ROCKA obejrzelśmy wraz z red. Jerzym Skarżyńskim zapis pełnego nieokiełznanej energii koncertu „In America” zespołu Rammstein.

Na kolejne spotkanie z legendami rocka, tym razem poświęcone Davidowi Bowie, zapraszamy do Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, 4 marca o godz. 18.00. Wstęp wolny!

W GABINECIE FILMOWYCH CIENI: „Dreszcze”, reż. Wojciech Marczewski

tekst: Klaudia Wojenka / fot. CKiT

W opinii większości krytyków film „Dreszcze” to najlepsze dzieło w dorobku reżysera Wojciecha Marczewskiego. W piątkowy wieczór mieliśmy okazję poznać przedstawioną w nim historię trzynastoletniego Tomka, który na obozie harcerskim poddany zostaje komunistycznej indoktrynacji, a kulisy powstawania filmu i związane z nim kontrowersje przedstawiła jak zawsze Katarzyna Adolff.

Na następnym spotkaniu z cyklu W GABINECIE FILMOWYCH CIENI obejrzymy „Wielki błękit” w reżyserii Luca Besson. Zapraszamy 12 marca (sobota) o godzinie 19:00

BY ZDROWYM BYĆ: „Sól, domowe lekarstwo”

tekst: Klaudia Wojenka / fot. CKiT

Czy ograniczanie soli za wszelką cenę ma sens? Czy irański lekarz Batmanghelidj ma rację twierdząc, że „nie jesteś chory, jesteś spragniony”? O soli i jej wszechstronnym zastosowaniu rozmawialiśmy z prowadzącym Zdzisławem Kaperą podczas lutowego spotkania z cyklu BY ZDROWYM BYĆ.

Na kolejne spotkanie, poświęcone zagadnieniom prawidłowego oddychania zapraszamy do Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, 4 marca o godz. 18.00.

Otwarcie Świetlicy Środowiskowej w Kokotowie

tekst: Klaudia Wojenka / fot. Agnieszka Rogalska

W ostatnią sobotę lutego odbyło się otwarcie Świetlicy Środowiskowej w Kokotowie, kolejnej placówki w naszej gminie, która będzie pełniła funkcję lokalnego domu kultury. Podczas uroczystości inaugurujących działalność świetlicy wystąpił Dziecięcy Zespół Folklorystyczny z Kokotowa oraz uczestnicy Studia Muzyki, a o swojej aktywności opowiedziały panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Finałową część uroczystości zwińczył występ solistek: Marii Czajczyk i Roksany Sadowskiej.

Wydarzenie to dało okazję mieszkańcom Kokotowa i okolicznych miejscowości do podzielenia się pomysłami dotyczącymi zajęć, warsztatów i innych aktywności, które można będzie zorganizować w świetlicy. Za wszystkie głosy wrzucone do „skrzynki pomysłów” serdecznie dziękujemy.

SPEKTAKL GRUPY TEATRALNEJ Projekt „Pół na pół”

tekst: Grupa Teatralna Projekt / fot. CKiT / Agnieszka Rogalska

„Mama mi powiedziała: Kiedy umrę, podzielicie się pół na pół. A mama umiera, więc pół na pół!” mówi Jan, starszy z dwójki braci, bohaterów sztuki „Pół na Pół”.

Jordi Sánchez i Pep Antón Gómez stworzyli przepelnioną czarnym humorem komedię, która sprawnie przemienia ponury temat spadku po chorej matce w wypełnioną farsowymi elementami wartką historię „z życia”. Nerwowi i przedsiębiorczy Jan (Dominik Cisoń) oraz zatroskany i pozornie niewinny jak anioł Karol (Sebastian Dela) zgodnie twierdzą, że czas mamy na ziemskim padole dobiega końca. A przynajmniej powinien. Jaki był koniec tej historii oraz co stało się z tajemniczym spadkiem przekonali się widzowie, którzy tłumnie przybyli do Auli Centrum Kultury i Turystyki na sobotni spektakl Grupy Teatralnej „Projekt”. To pierwszy raz w ciągu ośmioletniej działalności grupy, gdy młodzi artyści eksperymentują na scenie z nowym dla siebie gatunkiem dramatycznym, jakim jest komediofarsa.

Praca nad materiałem, w dużej mierze oparta na aktorskiej intuicji i wyczułeniu na pojawiający się w zderzeniu wypowiedzianych kwestii humor, była ciekawym doświadczeniem, które być może kiedyś zostanie powtórzone. Spektakl „Pół na Pół” będzie można ponownie zobaczyć 2 i 7 kwietnia na scenie Kampusu Wielickiego.

WARSZTATY kreatywnego PISANIA

Jeśli mieścisz się w przedziale pomiędzy 13 a 113 rokiem życia, interesujesz się literaturą, piszesz do szuflady lub nigdy nie pisałeś, ale bardzo chcesz spróbować swoich sił, mamy dla Ciebie niepowtarzalną propozycję. Już od ponad roku w Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce spotykają się miłośnicy literatury, dla których czytanie to zdecydowanie za mało. Warsztaty Kreatywnego Pisanie to spotkania ludzi, którzy twórczo i kreatywnie podchodzą do życia. To przestrzeń wymiany myśli i opinii o otaczającym nas świecie. - Na warsztatach nie tylko piszemy, ale przynosimy również swoje prywatne, zagrzebane w szufladach teksty, czytamy je i rozmawiamy o pracach innych uczestników, a także dyskutujemy o sztuce, z jaką obcujemy w wolnych chwilach – mówi prowadząca Martyna Lechman.

Haiku

Ślimak –
Jaki pośpiech.
Do życia?

Anna Maj

RAMKA

Siedząc późnym popołudniem w ogrodzie przypominała sobie tę historię. Lekki, przyjemny wiatr znosił zewsząd majowe zapachy, które wprowadziły ją w błogi nastrój, kiedy to lenistwo całkowicie ogarnia człowieka, a pogoda jest wytłumaczeniem absolutnej negacji najmniejszego choćby wysiłku. Bujała się więc rozkosznie w hamaku, pozwalając myślom płynąć własnym torem i wpatrując się w powiewającą na wietrze firankę, której wzór nieodmiennie kojarzył jej się z ramką. Tak – z ramką do fotografii – białą, jakby ażurową, już niemłodą – tak jak jej firanka w oknie. I choć ramka zmieniała swoich „lokatorów”, z których każdy był niezmiernie ważny dla członków jej rodziny, to ona sama trwała od lat, nie pamięta ilu, ale jej historia sięga przynajmniej czasów prababki.

Wieczór nadszedł niespodziewanie, przynosząc chłodniejszy powiew powietrza, a zapachy stały się jeszcze intensywniejsze, co tylko mocniej wprowadziło ją w nastrój wspomnień.

No więc zostaliśmy przy nazwie lokatorzy – lokatorzy ramki i bohaterzy wielu opowieści rodzinnych.

Ten, który zajął chlubne, pierwsze miejsce w ramce, to był ktoś – arystokrata, choć wielu szczegółów o nim nie zna. Uwieczniony na tle drzew w parku, ukochany jej prababki paradoksalnie zginął prawie dokładnie w tym samym miejscu, gdzie został sfotografowany. Pojedynek – prababka przekazała swojej córce, że

to o nią, no i pewnie tak było, bo mężczyźni w tamtych czasach chyba głównie pojedynkowali się o kobiety...

Zdjęcie znalazło swoje miejsce w albumie rodzinnym, a pustą przestrzeń w ramce trzeba było zapełnić i od wtedy to tradycją się stało, że w ramce znajdować się będą tylko fotografie mężczyzn – sama nie wie dlaczego.

Dziadek był lotnikiem RAF-u – jeden z tych wspaniałych chłopców w przestworzach, uwieczniony na zdjęciu jak śmieje się do obiektywu w swoim mundurze. Po wojnie wrócił do Polski i jej babka do końca życia nie mogła przeboleć tej decyzji. Za zdradę Polski Ludowej trafił do więzienia, które na zawsze starło mu z twarzy ten beztroski uśmiech z fotografii. Teraz zdjęcie zajmowało godne miejsce w albumie.

Ojciec – można by rzec trzeci w kolejności – a właściwie jego zdjęcie długo nie zagrażało miejsca w ramce. Po pięciu latach burzliwego, na przemian pełnego namiętności i kłótni małżeństwa z mamą odszedł, zostawiając pustą wyrwę, nie tylko w ramce, ale i w sercu jej matki.

Ramka leży teraz w kuferku na małym strychu. Boi się ją zapełnić – bo jak tu nie wierzyć, że przynosi pecha? Zresztą nie ma jeszcze odpowiedniego zdjęcia, a gdyby nawet, to lepiej nie kusić losu. Niech już pozostanie tam gdzie jest, a może jeszcze lepiej ją wyrzucić? Tak na wszelki wypadek...

Joanna Jabłońska Malada

„Przemijanie” - wystawa Grupy Twórczej „W wolnej chwili”

tekst: Klaudia Wojenka / fot. Justyna Rogalska

Przemijanie stanowi nieodłączną część naszego życia. Nikogo nie dziwi więc, że zostało ono ujęte w tak wielu dziełach literackich i plastycznych. Inspiracji w motywie przemijania poszukiwali również artyści z Grupy Twórczej „W wolnej chwili”, a efektem tych poszukiwań jest wystawa, której wernisaż odbył

się 6 lutego w Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce. Uroczystemu otwarciu wystawy towarzyszył występ muzyków Marcina Dyjaka (harmonijka i śpiew) oraz Pawła Dudzika (gitara i śpiew), którzy wykonali kilka autorskich piosenek i coverów.

SMAKOWITE CZWARTKI: Legenda o Siudej Babie z Lednicy Górnej

tekst: Klaudia Wojenka / fot. Agnieszka Rogalska

Trudno wyobrazić sobie Wielkanocny Poniedziałek bez Siudej Baby, która tego dnia wraz z Czarnym Cyganem sieje postrach w całej Lednicy Górnej, smarując sadzą napotkane panny. Właśnie dlatego, podczas ostatniego przed Świątami Wielkanocnymi spotkania z cyklu SMAKOWITE CZWARTKI z udziałem Koła Gospodyń Wiejskich z Lednicy Górnej mogliśmy wysłuchać jak wygląda kultywowanie tego niezwykłego obyczaju. Oczywiście nie zabrakło również aromatycznej herbaty i kawy oraz rozmaitych słodkości, które specjalnie na tę okazję przygotowały lednickie gospodynie.

Archeolog, awanturnik, szpieg: Lawrence z Arabii

tekst: Stanisław Żuławski

w kolejnym roku, już w ramach ekspedycji archeologicznej Muzeum Brytyjskiego. Zżył się z Arabami i nauczył ich języka. Jak pokazała historia, te umiejętności miały wkrótce okazać się przydatne.

Po wybuchu I wojny światowej wstąpił do armii, gdzie służył w kairskim sztabie jako oficer, opracowując mapy Bliskiego Wschodu i przewodniki dla żołnierzy. Już wówczas prowadził też działalność wywiadowczą. W owym czasie Arabowie znajdowali się pod jarzmem tureckim, a Turcja wchodząc w skład koalicji państw centralnych jednocześnie była wrogiem Wielkiej Brytanii. Oczywiście więc stało się brytyjskie poparcie dla dążeń niepodległościowych Arabów na Bliskim Wschodzie.

W roku 1915 giną w okopach Wielkiej Wojny jego dwaj młodszy bracia. Tragedia ta, a także wieści o nieprzerwanym strumieniu ofiar działań wojennych jest impulsem, który każe mu porzucić ciepłą posadę za biurkiem w Kairze i rzucić go na pierwszą linię walk arabskiej rewolty, która wybuchła w 1916 r. W tym samym roku wstępuje do zorganizowanego przez brytyjski wywiad Biura Arabskiego.

W tym czasie arabscy powstańcy znajdowali się w defensywie. Lawrence prowadzący działalność organizacyjną, szpiegowską i dyplomatyczną zarazem przekonał szarifa Mekki do przejścia do ataku. W kolejnych miesiącach przeprowadzono wiele udanych operacji. W efekcie zahamowano ofensywę Turcji na Kanał Sueski. W październiku 1918 armia arabska wspierana przez Brytyjczyków zajęła Damaszek. W uznaniu dla Lawrence'a mianowano go pułkownikiem. Sam Lawrence był osobiście zaangażowany w sprawę arabską, którą tylko częściowo udało się zrealizować. Dopiero lata 30. i okres powojenny przyniosły spełnienie się marzeń Pierwszej Arabskiej Wiosny Ludów.

Rozczarowany podróżnik wrócił do Anglii, gdzie osiadł na prowincji spisując wspo-

mnienia. Wydał je w 1922 r. pod tytułem Siedem filarów mądrości. Zginął w 1935 r. w wypadku motocyklowym.

Lawrence był postacią na tyle barwną i związaną z Bliskim Wschodem, iż zyskał przydomek Lawrence z Arabii, stając się swego rodzaju legendą, archetypem bohatera podróżnika już za życia. Przyczynił się do tego fotograf Thomas Lowell, wykonując serię jego portretów w arabskim stroju. W takim wizerunku zapisał się też w kulturze popularnej, jako bohater filmu Lawrence z Arabii z 1962 r., gdzie tytułową rolę zagrał wspaniały Peter O'Toole. Tak się składa, iż był to ulubiony film Stevena Spielberga, więc zarówno niektóre sceny, jak i sama postać Indiany Jonesa stanowiły hołd dla pierwowzoru.

Postać i spuścizna pułkownika Lawrence'a może być nie tylko inspiracją dla świata sztuki, ale przede wszystkim dla szykującej się operacji militarnej na Bliskim Wschodzie przeciwko Państwu Islamskiemu, w której między innymi zaangażowana będzie Wielka Brytania. Z pewnością jego uwagi przydadzą się w szkoleniu miejscowej partyzantki i w kontaktach z lokalnymi sunnickimi liderami, którzy będą ją organizować. Również i w kontaktach z sunnickimi partnerami Wielkiej Brytanii, w ramach koalicji wymierzonej w wahabickie (opierające się jedynie na interpretacji Koranu i umniejszające postać Mahometa) ISIS. Kraje te: Arabia Saudyjska, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Oman, Jordania i Egipt zawdzięczają swoją niepodległość staniom dyplomatycznym Wielkiej Brytanii i właśnie pierwszej Arabskiej Wiosny Ludów, kierowanej przez Lawrence'a. Na ironię historii zakrawa fakt, że tym razem do grona sojuszników dołączy też Turcja Erdogana, nawiązującego w swojej polityce do Imperium Osmańskiego. Cóż, historia co prawda kołem się toczy, ale też nigdy nie wchodzi się dwa razy do tej samej rzeki.

KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY – MARZEC 2016

11 MARCA
GODZ. 18:00

**SPOTKANIE AUTORSKIE
Z MARIUSZEM SZCZYGŁEM**

Z CYKLU:
**LITERACKIE
WIDNOKRĘGI**

WSTĘP WOLNY

CENTRUM KULTURY I TURYSTYKI W WIELICZCE, RYNEK GÓRNY 6

KONKURS
*Siuda Baba
Tradycja Wielkanocna*

CENTRUM KULTURY I TURYSTYKI W WIELICZCE
zaprasza
produkcję i ocenę dla 5-10 latków
do dnia 08.03.2016 r. do godz. 16.00

Szczegółowe informacje dostępne pod nr tel. 12 278 32 00 lub e-mail: dk@wieliczka.eu

Prace z załączoną wizerunkową należy dostarczyć do Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce do dnia 08.03.2016 r. do godz. 16.00

RENATA PRZEMYK

koncert urodzinowy
z gościnnym udziałem
Natalii Grosiark
i Czesława Mozila

10.03.2016 r.
godz. 19.00

Kampus Wielicki
ul. Piłsudskiego 105

Bilety: 75 zł do nabycia w Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Rynek Górny 6, w Bistro Kampus, ul. Piłsudskiego 105 oraz w Klubie Pod Jaszczurami, Rynek Główny 8 w Krakowie. Rezerwacje: tel. 12 278 32 00

**X Memoriał
Janusza Kuliga
i Mariana Bublewicza**

1 - 3 kwietnia 2016 r.
WIELICZKA

W GABINECIE FILMOWYCH CIENI
ZAPRASZAMY NA SEANS FILMOWY

WIELKI BŁĘKIT
reż. Luc Besson

12 marca (sobota), godz. 19.00
Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Rynek Górny 6

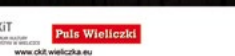
wstęp wolny

KONCERT

13 MARCA 2016 r.
godz. 19:00
Kościół św. Klemensa w Wieliczce

**Polskie
pieśni
pasyjne
i lamentacyjne**

w wykonaniu
Kolegium Muzyki Ewangelickiej
(Bianka Drobosz - sopran, Lukasz Łęka - młoteczka, Dariusz Matczak - altus) i Zespołu im. Wacława z Szamotuł

**III RODZINNA
MANUFAKTURA
ŚWIĄTECZNYCH OZDÓB**

19 MARCA
CENTRUM KULTURY I TURYSTYKI W WIELICZCE
WSTĘP 1 ZŁ

ZAPRASZAMY GALE RODZINY
NA OTWARTĄ WARSZTATY
TWORZENIA WIELKANOCNYCH OZDÓB.
DLA KAŻDEGO ZAPEWNIAMY
PO 7 FORM GIPSOWYCH
I NIEZBĘDNE MATERIAŁY.

WEŹCIE ZE
SOBĄ PĘDZLE

ZAPISY I SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE:
12 278 32 00 WEW. 102

**Próba
Generalna**

Premiera:
6.03
18.00

Kolejny
spektakl:
13.03
18.00

sala
teatralna
przy kościele
w Pawlikowicach

do 13.03., Zamek Żupny, Wystawa pt. „Kwarc”, wstęp w ramach biletu do Zamku Żupnego

do 26.04., Muzeum na III poziomie Kopalni Soli, Wystawa „Podziemne wybuchy. Technika strzałowa w górnictwie”, wstęp w ramach biletu do Kopalni Soli

1.03. (wtorek), godz. 11:00-13:00, Zamek Żupny, warsztaty Senior w Muzeum – „Tradycyjne zdobnictwo – solna pisan-ka”, rezerwacja miejsc : 12 289 16 33, cena 6 zł./os.

1.03. (wtorek), godz. 8:00, Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, msza św. w kościele św. Klemensa oraz złożenie kwiatów pod pomnikiem Odrodzenia Polski

1.03. (wtorek), godz. 11:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, Spotkanie z grupą Leonardo. Tradycje wielickie „Siuda Baba”, informacje: 12 278 30 75 wew. 23

3.03. (czwartek), godz. 14:00-16:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Koźmice Wielkie, Miliard w rozumie – klub gier, informacje: 12 250 15 32

3.03. (czwartek), godz. 17:00-18:30, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia na os. Krzyszkowice, Warsztaty przedświąteczne. Wielkanocne DIY, informacje: 12 288 25 54

4.03. (piątek), godz. 14:00-16:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Chorągwica, Pokerface-klub gier, informacje: 512 920 299

4.03. (piątek), godz. 18:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, BY ZDROWYM BYĆ: Jak oddychać prawidłowo?, wstęp wolny

4.03. (piątek), godz. 18:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, ILUSTROWANA MUZYKĄ HISTORIA ROCKA: David Bowie "Glass Spider Tour", wstęp wolny

5.03. (sobota), godz. 9:00-16:00, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, dzień otwarty na Dzień Kobiet

5.03. (sobota), godz. 18:30, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, Występ Kabaretu Paraniennormalni

5.03. (sobota), godz. 18:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Wernisaż Krakowskiego Klubu Fotograficznego „Cztery Pory Roku”, wstęp wolny

5.03., 19.03. (sobota), godz. 9:00-11:00, Kampus Wielicki, Warsztaty interaktywne dla dzieci Kuźnia wiedzy. Warsztaty psychologiczne Szkoła dla rodziców, informacje: 501 351 740 dabrowailona@gmail.com

5.03. (sobota), godz. 9:00-12:00, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, Wymień się! Książkami w Wieliczce – Literatura kobieca i dla kobiet. Wymianka z okazji Dnia Kobiet, informacje 12 278 30 75 wew. 25

5.03. (sobota), godz. 17:00, Dom Strażaka w Chorągwicy, Dzień Kobiet w Chorągwicy, wstęp wolny

6.03. (niedziela), od godz. 12:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Miasto Kobiet, godz. 18:00 koncert Jacka Wójcickiego z akompaniamentem Jerzego Sobeńko

7.03 (poniedziałek), godz. 9:15, 10:00, 11:00, Zamek Żupny, Poranek Muzyczny dla dzieci – „Podróże z lutnią”, rezer-wacja miejsc: 12 289 16 33, cena 6 zł./os.

7.03. (poniedziałek), godz. 16:00-17:00, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, sala wykładowa B, Ponie-działkowy Klub Seniora. Południowe Chiny, cz. II, prowadzący: Anna Kryszczak, informacje: 12 278 30 75 wew. 21

7.03. (poniedziałek), godz. 17:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Węgrzce Wielkie, Spo-tkanie z Magdaleną Swoszowską - kosmetykolog i wizażystką w ramach cyklu „Ciekawi ludzie są wśród nas...”, informacje: 12 251 14 64

10.03. (czwartek), godz. 16:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, „Ty i IT” - kreatywne warsztaty komputerowe dla dzieci 9-12, obowiązują zapisy, informacje: 12 278 30 75 wew. 24

10.03. (czwartek), godz. 19:00, Kampus Wielicki, Koncert Urodzinowy Renaty Przemek, rezerwacje: 12 278 32 00, bilety 75 zł

10.03. (czwartek), godz. 17:00-19:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna na os. Krzyszkowice, Warsztaty przedświąteczne Wielkanocne DIY, informacje: 12 288 25 54

11.03. (piątek), godz. 18:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Spotkanie autorskie z Mariuszem Szczygłem z cyklu: LITERACKIE WIDNOKRĘGI, wstęp wolny

12.03. (sobota), godz. 10:00-12:00, Test Coopera na Małopolskiej Arenie Lekkoatletycznej

12.03.-13.03. (sobota-niedziela), Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, XXIII Międzynarodowe Mistrzo-stwa Polski w Taekwon-do

12.03. (sobota), godz. 8:00-15:00, Rynek Górny w Wieliczce (w razie niepogody Centrum Kultury i Turystyki godz. 8:00-13:00), Wielicki Kiermasz Staroci, wstęp wolny

12.03. (sobota), godz. 19:00, Centrum Kultury i turystyki w Wieliczce, W GABINECIE FILMOWYCH CIENI: „Wielki Błękit”, reż. Luc Besson, wstęp wolny

13.03.2016 (niedziela), godz. 19.00 (po mszy św. o godz. 18.00) Polskie pieśni pasyjne i lamentacyjne. Koncert w wykonaniu Kolegium Muzyki Ewangelickiej i Zespołu im. Wacława z Szamotuł, Kościół pw. św. Klemensa

- 13.03. (niedziela)**, godz. 11:30, Świetlica Środowiskowa w Lednicy Górnej, Familijna Niedziela, wstęp wolny
- 13.03 (niedziela)**, godz. 10:00 i 12:30, Zamek Żupny, warsztaty rodzinne „Mama, tata i ja” pt. „Wielkanocne tradycje”, rezerwacja miejsc: 12 289 16 14, cena 10 zł./2 os. dorosłe + 2 dzieci
- 14.03. (poniedziałek)**, godz. 16:00-17:00, Centrum Rekreacyjno-Edukacyjne „Solne Miasto”, sala wykładowa B, Poniedziałkowy Klub Seniora Zwyczajnie wielkanocne, prowadzący: Anna Barbasz-Bielecka, informacje: 12 278 30 75 wew. 21
- 14.03. (poniedziałek)**, godz. 17:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Węgrzce Wielkie, Warsztaty literacko – plastyczne - manualne dla dzieci 6-12 lat i ich rodziców pt. „Magia i tradycja świąt wielkanocnych”, prowadzący: Dorota Górka, informacje: 12 251 14 64
- 15.03.-17.03. (wtorek-czwartek)**, godz. 14:00-16:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Koźmice Wielkie, Tak żyli nasi przodkowie - tak żyjemy my, zajęcia manualne o tematyce świątecznej, informacje: 12 250 15 32
- 17.03.-19.03. (czwartek-piątek)**, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, Rekolekcje
- 17.03 (czwartek)**, godz. 9:00-12:00, Zamek Żupny, konkurs „Najpiękniejsza pisanka z soli”, zgłoszenia: 12 289 16 33, udział bezpłatny, ilość miejsc ograniczona
- 17.03. (czwartek)**, godz. 13:00-14:30, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna na os. Krzyszkowice, Warsztaty przedświąteczne. Wielkanocne DIY, informacje: 12 288 25 54
- 18.03. (piątek)**, godz. 17:30, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, Z HISTORIĄ W KADRZE: Jak pogoda zmieniała historię. Kluczowe momenty, wstęp wolny
- 18.03. (piątek)**, godz. 8:00-19:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, Wymień się! Książkami w Wieliczce-wymiana książek wydanych po 2000 roku, informacje: 12 278 30 75 wew. 25
- 18.03. (piątek)**, godz. 9:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, Turniej pięknego czytania, informacje: 12 278 30 75 wew. 24
- 18.03. (piątek)**, godz. 14:00-16:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Chorągiewka, To moje dzieło - zajęcia manualne o tematyce świątecznej, informacje: 512 920 299
- 18.03. (piątek)**, godz. 17:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, My Multimedialni - kreatywne warsztaty dla młodzieży 13+, obowiązują zapisy, informacje: www.biblioteka.wieliczka.eu, 12 278 30 75 wew. 24
- 19.03. (sobota)**, Centrum kultury i Turystyki w Wieliczce, III Rodzinna Manufaktura Świątecznych Ozdób, zapisy i informacje 12 278 32 00 wew. 102, wstęp 1 zł
- 19.03. (sobota)**, godz. 8:00-14:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, Wymień się! książkami w Wieliczce - wymiana książek wydanych po 2000 roku, informacje: 12 278 30 75 wew. 25
- 19.03. (sobota)**, godz. 11:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce, Dzień Gier Planszowych, informacje: 12 278 30 75 wew. 24
- 21.03. (poniedziałek)**, godz. 16:00-18:00, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, Poniedziałkowy Klub Seniora UTW im. Jana Pawła II, Damy polskiej literatury, prowadzący: Sabina Zdebska, informacje: 12 278 30 75 wew. 21
- 21.03. (poniedziałek)**, godz. 17:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna Węgrzce Wielkie, Warsztaty literacko – plastyczne - manualne dla dzieci 6-12 lat i ich rodziców pt. „Magia i tradycja świąt wielkanocnych” - wykonywanie ozdób świątecznych, informacje: 12 251 14 64
- 21.03. (poniedziałek)**, godz. 16:00, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Filia biblioteczna w Zabawie, Pomysłowe Poniedziałki - zajęcia plastyczne dla dzieci - wielkanocne pisanki, informacje: 12 288 23 22
- 22.03-31.03.**, Zamek Żupny, Wystawa pokonkursowa „Najpiękniejsza pisanka z soli”, wstęp w ramach biletu do Zamku Żupnego
- 23.03. (środa)**, godz. 17:00, Zamek Żupny, Spotkanie muzealne pt. „Sport w Wieliczce w XIX i XXI w.”, prowadzi dr Paweł Krokosz, wstęp wolny
- 28.03. (poniedziałek)**, godz. 12:15, Widowisko "Siuda Baba" w wykonaniu Zespołu Regionalnego Mietniowiacy, plac św. Krzyża przy kościele św. Klemensa w Wieliczce
- 30.03. (środa)**, godzina 16:00, sala „Magistrat” Urzędu Miasta i Gminy Wieliczka, 220 spotkanie z cyklu „Wieliczka - Wieliczanie” z serii „W nauce i wiedzy” pt. „Prof. dr hab. inż. Wojciech Batko z AGH, specjalista w zakresie diagnostyki wibroakustycznej, kierownik Katedry Mechaniki i Wibroakustyki w latach 1997-2012, dziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki w latach 1999-2002, kierownik Centrum Inżynierii Akustycznej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie”, wstęp wolny
- 31.03. (czwartek)**, godz. 17:00, Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, SMAKOWITY CZWARTEK: Poetycko, na wesoło będzie Państwa bawić z Pawlikowic koło, wstęp 5 zł

Babcia i Dziadek – najwspanialsze osoby na świecie!

tekst: Klaudia Wojenka / fot. CKiT

Mnóstwo ciepła i miłości, serdeczny uśmiech, dobre słowo i wsparcie w każdej chwili naszego życia – właśnie to i dużo, dużo więcej dają nam na co dzień nasze ukochane babcie i wspaniali dziadkowie. Pamiętają o tym również młodzi adepci Akademii dla Najmłodszych w Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce, którzy z okazji obchodzonych w styczniu Dnia Babci

i Dnia Dziadka przygotowali specjalne przedstawienie dla swoich bliskich. Mali akademicy zaprezentowali się z pełnym energią i uśmiechów występem, a następnie wręczyli swoim ukochanym Babciom i Dziadkom własnoręcznie przygotowane laurki i upominki. Mamy nadzieję, że ten dzień pozostanie na długo w pamięci zarówno dzieci, jak i ich dziadków.

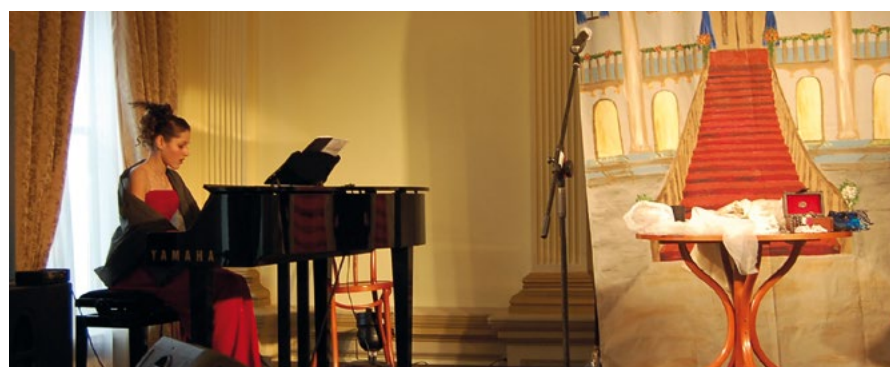

Eliminacje gminne 61. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego

tekst: CKiT | fot. CKiT

9 i 10 lutego w Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce odbyły się eliminacje gminne 61. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. W zmaganiach konkursowych udział wzięło blisko 60 uczniów z Gminy Wieliczka. Pierwszego dnia eliminacji odbyły się przesłuchania w ramach „Turnieju recytatorskiego” w kategoriach: uczniowie szkół podstawowych klasy I – III, uczniowie klas IV – VI oraz w ramach „Turnieju poezji śpiewanej”. Drugiego dnia eliminacji odbyły się przesłuchania w ramach „Turnieju recytatorskiego” (gimnazja), „Turnieju teatrów jednego aktora” oraz „Turnieju wywiedzione ze słowa”.

Zmagania młodych uczestników oceniało profesjonalne jury w składzie Katarzyna Galica, Tomasz Madej oraz Anna Maria Stachoń - przewodnicząca, które przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

Kat. I-III

I – Aleksandra Jaszewska - SP Siercza kl. III

II – Jakub Bystrowski – SP Siercza kl. III / Anna Waligóra – SP nr 3 w Wieliczce kl. III

III – Kacper Adamczyk - SP nr 4 w Wieliczce kl. III

Wyróżnienia :

Maja Misiótek – SP nr 4 w Wieliczce kl. II

Przemysław Malec - SP Koźmice Wielkie kl. II

Kat. IV-VI

I – Stanisław Zarański - SP nr 4 w Wieliczce kl. V/ Olga Petko – SP Siercza kl. V

II – Gabriela Mączka – SP nr 4 w Wieliczce kl. VI / Amelia Kwiecińska – SP Węgrzce Wielkie kl. VI

III – Klaudia Woźniak – SP Siercza kl. V / Piotr Szostak - SP Śledziejowice kl. IV

Wyróżnienia:

Grzegorz Nosal - SP Grajów kl. VI

Kajetan Pysz - SP Grajów kl. IV

Gabriela Niedbała – SP nr 4 w Wieliczce kl. VI

Roksana Ćwierz – SP Mietniów kl. VI

Kat. gimnazjalna:

I – Weronika Mesterhazy – Gimnazjum w Dobranowicach kl. II / Karolina Krużlak – Gimnazjum w Wieliczce kl. II

II - Zuzanna Bożek – Gimnazjum w Koźmicach Wielkich kl. I / Piotr Kwiatek – Gimnazjum w Wieliczce kl. III

III – Aleksander Szewczyk – Gimnazjum w Wieliczce kl. II / Julia Hajduk Gimnazjum w Koźmicach Wielkich kl. II

Wyróżnienia:

Anna Woron – Gimnazjum w Wieliczce kl. III

TURNIEJ POEZJI ŚPIEWANEJ

I – Anna Świerczyńska – SP nr 2 w Wieliczce kl. VI / Natalia Ślusarczyk – SP nr 2 w Wieliczce kl. VI

TURNIEJ TEATRÓW JEDNEGO AKTORA

I – Wiktoria Pitula vel Cyganik - SP nr 2 w Wieliczce kl. VI

II – Weronika Buchała - SP Śledziejowice kl. III / Zofia Wojdała – SP Śledziejowice kl. III / Marta Stopa – SP Sygnezów kl. VI

III - Martyna Sokołowska – Gimnazjum w Dobranowicach kl. I

TURNIEJ WYWIEDZONE ZE SŁOWA

I - Matylda Gregorczyk – SP Śledziejowice kl. IV

II - Wojciech Buzala – SP Śledziejowice kl. V

III - Kinga Halama – Gimnazjum w Wieliczce kl. I / Karolina Burliga SP Mietniów kl. VI

Do etapu powiatowego zakwalifikowali się laureaci I, II i III miejsc. Gratulujemy !!!

Powiatowe eliminacje 61. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego

tekst: Klaudia Wojenka | fot. CKiT

W dniach 22-23 lutego w Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce odbyły się eliminacje powiatowe 61. Ogólnopolskiego Turnieju Recytatorskiego, w których udział wzięli laureaci I, II i III miejsc w eliminacjach gminnych. Jury w składzie: przewodnicząca Anna Maria Stachoń, Katarzyna Galica oraz Tomasz Madej przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

Kategoria I-III

I miejsce - Dominik Kuras, SP w Kłaju, kl. III
II miejsce - Aleksandra Jaszewska, SP w Sierczy, kl. III
III miejsce - Kacper Adamczyk, SP nr 4 w Wieliczce, kl. III
Wyróżnienia: Nikola Korzeń, SP w Łazanach kl. II
Piotr Mrozowski, SP w Zabierzowie Bocheńskim kl. II
Bartosz Wentka, SP w Targowisku, kl. III

Kategoria IV-VI

I miejsce - ex aequo Stanisław Zaráński, SP nr 4 w Wieliczce, kl. V,
Natalia Urbanik, SP w Gdowie, kl. IV
II miejsce - ex aequo Olga Petko, SP w Sierczy, kl. V,
Amelia Kwiecińska, SP w Węgrzyczach Wielkich, kl. VI
III miejsce - ex aequo Olaf Lewandowski, SP w Przebieczanach,
kl. V, Gabriela Mączka, SP nr 4 w Wieliczce, kl. VI
Wyróżnienia: Maciej Jagła, SP w Brzeziu, kl. IV
Maria Chyba, SP w Gdowie, kl. V
Melania Cecora, SP w Bodzanowie, kl. IV

Kategoria: Poezja Śpiewana

I miejsce - Emilia Azierska, SP w Niepołomicach, kl. V
II miejsce - Aleksandra Kącka, Gimnazjum w Niepołomicach, kl. II
III miejsce - Natalia Ślusarczyk, SP nr II w Wieliczce, kl. VI
Wyróżnienie: Anna Świerczyńska, SP nr II w Wieliczce, kl. VI

Kategoria Gimnazja – Konkurs Recytatorski

I miejsce – ex aequo Zuzanna Bożek, Gimnazjum w Koźmicach Wielkich,
kl. I, Weronika Mesterhazy,
Gimnazjum w Dobranowicach kl. II
II miejsce – Karolina Krużlak, Gimnazjum w Wieliczce, kl. II
III miejsce – Julia Gibas, Gimnazjum w Niegowici, kl. I
Wyróżnienia: Julia Hajduk, Gimnazjum w Koźmicach Wielkich, kl. II
Aleksandra Szewczyk, Gimnazjum w Wieliczce, kl. II

Turniej wywiedzione ze słowa

I miejsce – nie przyznano
II miejsce – ex aequo Matylda Gregorczyk, SP w Śledziejowicach, kl. IV,
Kinga Halama, Gimnazjum w Wieliczce, kl. I, Karolina Burliga,
SP w Mietniowie, kl. VI

Turniej jednego aktora

I miejsce - Wiktoria Pitula vel Cyganik, SP nr 2 w Wieliczce, kl. VI
II miejsce – ex aequo Martyna Sokołowska, Gimnazjum
w Dobranowicach kl. I, Zofia Wojdała, SP w Śledziejowicach, kl. III,
Marta Stopa, SP w Sygnejewie, kl. VI

Turniej tenisa stołowego w Janowicach

tekst: Katarzyna Tuteja fot. CKiT

Już po raz drugi Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce zorganizowało w Świetlicy Środowiskowej w Janowicach TURNIEJ TENISA STOŁOWEGO, nad którym patronat objął Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. Nad prawidłowym przebiegiem rywalizacji czuwała Agnieszka Piotrowska- sędzia związkowy Polskiego Związku Tenisa. Rywalizacja odbywała się w czterech kategoriach wiekowych, wśród których triumfowali:

- klasy I-III dziewczęta
I miejsce Izabela Perz
II miejsce Julia Paździerkiewicz
III miejsce Aleksandra Gębarowska

- klasy I-III chłopcy
I miejsce Krystian Gadzina
II miejsce Mikołaj Sator
III miejsce Karol Gadzina

- klasy IV-VI dziewczęta
I miejsce Justyna Marek
II miejsce Amelia Radecka
III miejsce Natalia Figiel

- klasy IV-VI chłopcy
I miejsce Paweł Paryła
II miejsce Szymon Perz
III miejsce Mikołaj Wolanin

- gimnazjum dziewczęta i chłopcy
I miejsce Dominik Malec
II miejsce Aleksandra Paryła
III miejsce Aleksander Ptak

- open
I miejsce Arkadiusz Głowacki
II miejsce Tomasz Gadzina
III miejsce Marek Radecki
a wśród par: Bożena Tabor i Karolina Gadzina

Uczestnicy turnieju otrzymali pamiątkowe dyplomy, a zwycięzcy nagrody, puchary, medale.

Dzień Otwarty na Dzień Kobiet, 5 marca 2016 r.

Drodzy klubowicze, 5 marca, z okazji Dnia Kobiet, serdecznie zapraszamy na DZIEŃ OTWARTY w Klubie Fitness SolnyFit. Moc atrakcji czeka na Was! Szczegóły na plakatach i na stronie www.solnemiasto.eu. Zapraszamy do zapisów pod numerem telefonu: 12 297 39 64

Test Coopera dla wszystkich

Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto” oraz Powiat Wielicki zapraszają na Małopolską Arenę Lekkoatletyczną na TEST COOPERA dla wszystkich, 12 marzec 2016 r., w godzinach 10:00-14:00.

Poświęć 12 minut i sprawdź swoją formę na tydzień przed XIII Półmaratonem Marzanny „Dla małych serc”! WSTĘP WOLNY! Testy startują co 20 minut, wymagany zapis na konkretną godzinę poprzez FORMULARZ ZAPISÓW ON LINE dostępny na stronie www.solnemiasto.eu. Test Coopera to uniwersalny sprawdzian aktualnej kondycji. Nie potrzebujesz specjalistycznego sprzętu, żeby wiedzieć na ile Cię stać. Tu jesteś sam na sam z biegnią. Nie ma typowej rywalizacji – każdy z uczestników ma 12 minut. Dystans, jaki w tym czasie pokonasz, zależy tylko od Ciebie.

Dla każdego uczestnika:

- numer startowy,
- butelka wody,
- certyfikat Testu Coopera.
- w godzinach 10:00-12:00 bezpłatne pomiary składu ciała.

Wydarzenie organizowane w ramach cyklu przygotować do 4F Półmaratonu Wielickiego.

Organizatorzy: Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto” oraz Powiat Wielicki.

Partnerzy: Krakowski Klub Biegacza Dystans, Stowarzyszenie „Niepołomice Biegają”

Sponsorzy: Runspiration, Trix Dietetyka Sportowa, Sport Konsulting - wyłączny dystrybutor marki POLAR, Zakład Przeróbki Solanek Jodowo-Bromowych „Salco” s.j.

Kiermasz Wielkanocny w „Solnym Mieście”,

20 marca (niedziela) 2016 r., godz.: 10:00-17:00

Zapraszamy do współpracy i aktywnego udziału w Kiermaszu Wielkanocnym:

- szkoły, przedszkola, stowarzyszenia
 - twórców wyrobów rzemieślniczych, rękodzieła artystycznego,
 - autorów potraw regionalnych (kuchnia regionalna, świąteczne wypieki, miody i wyroby pszczelarskie)
 - Koła Gospodyń Wiejskich,
 - artystów,
 - oraz wszystkie chętne osoby do włączenia się w kiermasz ze swoimi wyrobami i rękodzielami.
- Szczegółowe informacje: tel.: 12 297 39 59, kiewandowska@solnemiasto.eu

kiewandowska@solnemiasto.eu, www.solnemiasto.eu.

Czy wiecie wszystko o diecie? Solne Miasto zaprasza na wykład: ZDROWE ODŻYWIENIE + JAK DOBRAĆ ODPOWIEDNI TRENING, 5 marca, godz. 12:00-14:00

Wydarzenie organizowane w ramach Otwartego Dnia na Dzień Kobiet w Klubie Fitness SolnyFit. Prelegentami będą, pełni zapału i pozytywnych wibracji:

Anka Hostyńska – jej przygoda ze sportem na poważnie rozpoczęła się w 2004 roku, gdy ukończyła kurs instruktora fitness. Niedługo później przyszedł taniec. Miała okazję tańczyć solo oraz z zespołem na wielu polskich oraz zagranicznych festiwalach. Ukończyła studium choreografii scenicznej, uzyskując tytuł choreografa tańca współczesnego. W 2011 roku jadąc na rowerze uległa wypadkowi, który zakończył jej karierę taneczną oraz ograniczył liczbę prowadzonych zajęć. Z tego powodu zrobiła kurs trenera personalnego, studium fizjoterapii oraz rozpoczęła kursy z zakresu dietetyki, aby przede wszystkim zająć się sobą i doprowadzić swój organizm do wcześniejszej sprawności. Chciała jednak pomóc nie tylko sobie, dlatego zaczęła pracować jako trener personalny. Aby zajmować się podopiecznym w sposób kompleksowy zapisała się na kolejne studium – obecnie jest słuchaczem na kierunku terapię naturalne w Szkole Edukacji Ekologicznej i Profilaktyki Zdrowia we Wrocławiu oraz medycyny chińskiej w Szkole Medycyny Chińskiej w Krakowie. Aktualnie zawodowo zajmuje się holistyczną opieką: ćwiczenia, fizjoterapia, masaż, odżywianie. Podopiecznymi Anki są przede wszystkim osoby z różnymi problemami, zarówno z aparatem ruchu (kręgosłup, stawy), jak i chorobami autoimmunologicznymi. Od roku wyklada również m.in. dietetykę w Szkole Policealnej Gloker. Podczas wykładu przedstawi podstawowe zasady zdrowego odżywiania. Pokaże, że odżywianie ma wpływ nie tylko na ilość tkanki tłuszczowej, ale przede wszystkim na stan naszego zdrowia, sprawności umysłowej i fizycznej. Wy tłumaczy również jak czytać etykiety, żeby dokonywać bardziej świadomych wyborów podczas codziennych zakupów.

Patryk Tomaszewski – magister politologii, z zawodu fototechnik, z zamiłowania do sportu – od 2011 roku instruktor rekreacji

ruchowej. Rozpoczął od tańca nowoczesnego, obecnie jest trenerem fitness pracującym w Krakowie oraz szkoleniowcem i master trenerem szkoły Fitness University Poland. Występuje na konwencjach fitness oraz szkoli instruktorów na terenie całej Polski. Specjalizuje się w szeroko pojętym treningu funkcjonalnym oraz w zajęciach choreograficznych dance i step. Dodatkowo zgłębia tajniki zajęć mentalnych w tym techniki pilates. Profesjonalny, pełny energii, stara się zarażać innych swoją pasją i wytrwale dąży do wyznaczonych celów. Podczas wykładu omówi zalety aktywnego trybu życia. Postara się uświadomić, jak ważna jest aktywność fizyczna w życiu człowieka, omówi wady i zalety różnorodnych treningów oraz uwzględni najpopularniejsze schorzenia i dolegliwości osób trenujących.

*Koszt wykładu 20 zł + osoba towarzysząca 10zł. Płatność w recepcji klubu (kasa siłowni). Po wykładzie odżywczy poczęstunek z Bistro Frugi. Szczegółowe informacje i zapisy: 12 2973964

HALA SPORTOWA W GOLKOWICACH

Serdecznie Państwa zapraszamy do rezerwacji hali sportowej w Golkowicach. W tej chwili dysponujemy szerokim zakresem wolnych terminów.

Informacje, rezerwacje: info@solnemiasto.eu lub 122973950 wew. 6.

Zapusty z węgreckimi Siudoczkami

tekst: Klaudia Wojenka | fot. CKiT / Agnieszka Rogalska

Od dawien dawna na ziemiach polskich kultywowane są Zapusty, czyli radosne świętowanie ostatnich dni karnawału - od Tłustego Czwartku po wtorek poprzedzający Środę Popielcową. Zwyczaj ten od kilku lat na nowo obchodzony jest również w Węgrzcu Wielkim, gdzie grupa par z Koła Gospodyń Wiejskich postanowiła przypomnieć stare, węgreckie tradycje. Co roku, przez cztery ostatnie dni karnawału, panie przebie-

rają się w kolorowe, karnawałowe stroje i jako tzw. Węgreczki Siudoczki chodzą od domu do domu, śpiewając specjalnie ułożone na tę okazję piosenki, a także zbierając datki na działalność Koła Gospodyń Wiejskich. Ich aktywność chętnie wspierają mieszkańcy, którzy serdecznie witają Węgreckie Siudoczki w swoich domach i hojnie wrzucają pieniądze do puszek.

reklama

DIAVERUM

Sprawdź czy masz zdrowe nerki!

CZWARTEK

10.03.2016

Godzina 10:00-14:00

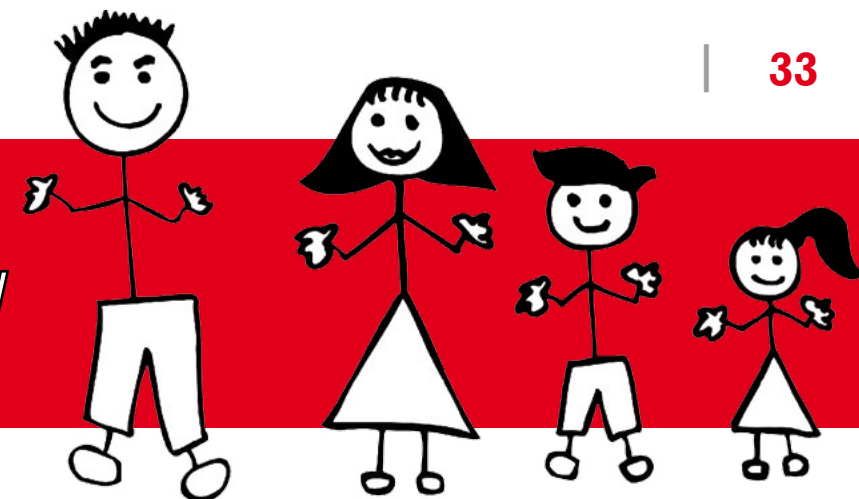
W ramach Światowego Dnia Nerek zapraszamy na bezpłatne badania poziomu kreatyniny, glukozy, białka w moczu

PORADNIA NEFROLOGICZNA DIAVERUM

SPZOL ul Szpunara 20, Wieliczka

W poszukiwaniu dobra...
dla siebie i swojej rodziny

POCZTOWA
nr 1 w Wieliczce

tekst: Agnieszka Ziółkowska

Zobowiązania alimentacyjne

Krąg osób uprawnionych i zobowiązanych do alimentacji określa Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Obowiązek alimentacyjny ściśle powiązany jest z więzami pokrewieństwa, a także małżeństwem. Mogą one przysługiwać zarówno pełnoletnim jak i małoletnim członkom rodziny.

Alimenty przysługują niepełnoletnim dzieciom od ich rodziców, a także dzieciom pełnoletnim, które nie są w stanie jeszcze samodzielnie się utrzymać, przy czym prawo nie wprowadza konkretnej granicy wiekowej. Takim przypadkiem może być przykładowo dziecko wciąż uczące się w systemie naukiiennej po ukończeniu 18 roku życia, jak też dziecko niepełnosprawne. Wyjątkiem są sytuacje, gdy dochody z majątku dziecka są wystarczające do jego utrzymania i wychowania. W pozostałych przypadkach rodzice są zobowiązani do tożenia na rzecz utrzymania i wychowania potomka. Wysokość alimentów powinna być adekwatna do możliwości płacącego je rodzica, jak też i potrzeb dziecka. Warto pamiętać, iż wysokość alimentów może ulegać zmianie, wraz ze zmianą potrzeb dziecka, ale i możliwości zarobkowych rodziców. Zwykle dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci kojarzone jest z rozwiódem rodziców, bowiem w wyroku rozwodowym sąd obligatoryjnie orzeka w tej sprawie. Jednakże możliwe jest także dochodzenie alimentów na dzieci także w czasie trwania małżeństwa, kiedy jedno z małżonków nie wywiązuje się ze swoich obowiązków.

Dzieciom, które mogą utrzymać się samodzielnie alimenty przysługują je-

dynie w wypadku, kiedy znajdują się w niedostatku. Pozostawanie w niedostatku należy rozumieć jako sytuację życiową, w której osoba nie posiada własnych środków niezbędnych do zaspokojenia podstawowych, usprawiedliwionych potrzeb życiowych i nie jest w stanie sama ich sobie zapewnić. Podobnie jak będące w stanie utrzymywać się samodzielnie dzieci, również rodzice i dziadkowie mogą dochodzić alimentów dopiero w sytuacji, kiedy wykażą, iż pozostają w niedostatku. W tym wypadku Kodeks wprowadza następującą kolejność: osoby pozostające w niedostatku mogą domagać się alimentów od dzieci, następnie wnuków i dalszych zstępnych, a dopiero kiedy brak osób zobowiązanych w pierwszej kolejności, alimentów można domagać się od swoich rodziców, dziadków i dalszych wstępnych, a następnie rodzeństwa. Obowiązek alimentacyjny krewnych w dalszej kolejności powstaje jednak, dopiero kiedy osoba zobowiązana w pierwszej kolejności nie jest w stanie uczynić zadość swojemu obowiązkowi lub uzyskanie na czas potrzebnych środków jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Po rozwodzie możliwe jest ustanowienie obowiązku alimentacyjnego między małżonkami. Jeżeli żaden z małżonków nie został uznany za wyłącznie winnego rozpadowi małżeństwa, to alimentów będzie mógł żądać małżonek winny od małżonka również winnego, jak i małżonek niewinny od małżonka niewinnego. Warunkiem uzyskania alimentów jest w tym wypadku pozostawanie w niedostatku przez małżonka,

który alimentów żąda oraz możliwości zarobkowe małżonka zobowiązanego. Jeżeli natomiast jeden z małżonków uznany został za wyłącznie winnego rozpadowi małżeństwa, wówczas tylko małżonek niewinny może żądać alimentów od małżonka winnego. Przesłanką do ubiegania się o alimenty jest istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, nie ma natomiast wymogu pozostawania w niedostatku. Małżonkowi wyłącznie winnemu rozpadu małżeństwa prawo do żądania alimentów nie przysługuje.

Sąd może zasądzić alimenty od współmałżonka w wyroku rozwodowym na żądanie jednego z małżonków; także małżonek może także żądać alimentów w odrębnym postępowaniu, a nie tylko w trakcie trwania sprawy rozwodowej.

reklama

SCHUDNIJ

z dietetykiem

NATUR HOUSE
Eksperti w reedukacji żywieniowej

NA ZDROWIE Z DIETETYKIEM

Kolor warzyw i owoców ma znaczenie! – odżyw swój organizm

Spożywanie odpowiedniej ilości warzyw i owoców ma bardzo wiele zalet. Są one przede wszystkim źródłem witamin i składników mineralnych, błonnika pokarmowego, a także antyoksydantów. Obecnie mówi się dużo o tym, że ich kolor świadczy o ich właściwościach, zatem czym charakteryzują się czerwone lub fioletowe warzywa i owoce? Różnorodność spożycia produktów w diecie jest bardzo ważna, ponieważ urozmaicając swój jadłospis można do organizmu dostarczyć wszystkich składników odżywczych niezbędnych do jego prawidłowego funkcjonowania. Dotyczy to także warzyw i owoców, niektóre z nich silniej działają na układ krążenia, a inne na układ immunologiczny i wzmacniają odporność. Tak, więc należy jeść różne grupy warzyw oraz owoców. Ze względu na barwę, wyróżnia się 5 grup warzyw i owoców:

Czerwone:

pomidory, papryka czerwona, rzodkiewka, buraki, wiśnie, czereśnie, maliny, poziomki, czerwona porzeczka, czerwone grejfruty, owoce granatu, arbuz. Charakteryzuje je silne działanie antyoksydacyjne, głównie ze względu na obecność przeciwutleniacza – likopenu. Tak więc wykazują działanie przeciwnowotworowe. Im mocniejsza barwa czerwona, tym jest go więcej. Interesującą kwestią jest to, że pomidory posiadają go mniej niż produkty przetworzone, takie jak koncentrat pomidorowy czy keczup. Warto więc również spożywać zupę pomidorową lub przygotowywać sosy pomidorowe. Poza tym opóźniają one procesy starzenia się organizmu, wspomagają pracę układu krążenia, obniżają poziom cholesterolu, a dzięki obecności antocyjanów, wzmacniają naczynia krwionośne. Obecny w nich potas reguluje ciśnienie krwi. Dodatkowo drobne owoce, takie jak maliny czy truskawki regulują perystaltykę jelit.

Żółty i pomarańczowy:

żółta papryka, marchew, dynia, kukurydza, morele, mango, owoce cytrusowe, brzoskwinia, banan, ananas. Przede wszystkim są one źródłem pro-witaminy A: beta-karotenu, który wspomaga pracę narządu wzroku i odżywia skórę, chroniąc ją przed promieniowaniem UV, a co za tym idzie zapobiega przed jej przedwczesnym starzeniem się. Beta-karoten należy również do antyoksydantów, które chronią przed nowotworami. Spożywanie warzyw i owoców o tej barwie poleca się osobom palącym papierosy, a także pracującym przy komputerze. Wspomagają one też pracę układu krążenia. Obecność witaminy C, która należy do przeciwutleniaczy, wzmacnia ściany naczyń krwionośnych, poprawia odporność i wspomaga wchłanianie żelaza w organizmie.

Biały:

czosnek, cebula, cykorja, kalafior, por. Wspomagają pracę układu immunologicznego, wykazują działanie przeciwbakteryjne, przeciwwirusowe, przeciwzapalne, a także przeciwnowotworowe. Większość tych właściwości zawdzięczają obecności flawonoidów i antocyjanów. Regulują ciśnienie krwi i obniżają poziom frakcji LDL cholesterolu.

Zielony:

brukselka, jarmuż, szpinak, sałata, kalarepka, szczypiorek, natka pietruszki, kiełki, brokuły, szparagi, rukola, roszponka, cukinia, ogórek, groszek, awokado, kiwi. Zwierają luteinę, która chroni przed chorobami siatkówki oka, do których należy zwyrodnienie plamki żółtej. Ponadto mają silne działanie antyoksydacyjne, „zmiatają” wolne rodniki tlenowe z organizmu i działają przeciwnowotworowo. Chlorofil, którego są źródłem wspomaga pracę wątroby i procesy związane z jej oczyszczaniem. Regulują pracę jelit, wpływają korzystnie na stan włosów, skóry i paznokci. Dobra zawartość witamin z grupy B wspomaga funkcjonowanie układu nerwowego. Te warzywa i owoce korzystnie wpływają na układ krążenia i wzmacniają odporność.

Fioletowy:

bakłażan, jeżyny, jagody, aronia, śliwki, ciemne winogrona, czarne porzeczki. Są one bogatym źródłem antocyjanów, tak więc mają działanie przeciwnowotworowe. Dodatkowo korzystnie działają na narząd wzroku, poprawiają pracę układu krążenia, odżywiają skórę i opóźniają procesy starzenia się organizmu. Działają przeciwzapalnie, dlatego wspomagają leczenie niektórych chorób układu pokarmowego i moczowego (szczególnie w stanach zapalnych pęcherza moczowego). Mogą łagodzić objawy stresu.

Najlepiej łączyć ze sobą różne grupy owoców i warzyw, w ten sposób będą one korzystnie oddziaływały na pracę większości narządów i układów. Jak widać kolor ma znaczenie i przy niektórych dolegliwościach warto włączyć do diety produkty o określonej barwie, aby poprawić swój stan zdrowia.

Izabela Auszadniczek

Zapraszamy na spotkania Punktu Konsultacyjnego prowadzonego przez Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce z udziałem Agnieszki Czerwińskiej i Izabeli Auszadniczek.

Spotkania odbywają się w co drugi wtorek. Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 12 278 32 00 wew. 102

"Let's talk - Pogadajmy o ŚDM"

Światowe Dni Młodzieży za niecały rok, chciejmy nawiązać nić porozumienia z tymi którzy odwiedzą nasze miasto. Dlatego co miesiąc będziemy publikować przygotowany przez wolontariuszy ŚDM Wieliczka słownik. **Dziś piąta część - porozmawiajmy o naszych bliskich.**

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Rodzina	Family	family
Matka	Mother	mader
Ojciec	Father	fader
Rodzice	Parents	parents
Siostra	Sister	siste
Brat	Brother	brader
Babcia	Grandmother	grantmader
Dziadek	Grandfather	grantfader
Dziadkowie	Grandparents	grantparents
Kuzyn, kuzynka	Cousin	kazin
Żonaty/Zamężna	Married	marid
Kawaler/Panna	Single	singyl
Przyjaciół/Przyjaciółka	Friend	frend
Znajomy/Znajoma	Colleague	kolig
Przyjaźń	Friendship	friendszip
Współlokator	Roommate	rumejt
Młody	Young	jang
Stary	Old	olt
W średnim wieku	Middle-aged	midyl ejdżd
Nastolatek	Teenager	tinejdżer
Dziecko	Child	czajld
Dorosły	Adult	adult
On jest... /Ona jest... (zawód)/ Pracuje jako...	He is.../ She is... / he, she works as a ...	hi is.../ shi is/ hi, shi forks as e...

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Rodzina	familia	familia
Matka	madre	madre
Ojciec	padre	padre
Rodzice	padres	padres
Siostra	hermana	ermana
Brat	hermano	ermano
Babcia	abuela	abuela
Dziadek	abuelo	abuelo
Dziadkowie	abuelos	abuelos
Kuzyn, kuzynka	primo, prima	primo, prima
Żonaty/Zamężna	casado/ casada	kasado/ kasada
Kawaler/Panna	soltero/ soltera	soltero/ soltera
Przyjaciół/Przyjaciółka	amigo/ amiga	amigo/ amiga
Znajomy/Znajoma	conocido/ conocida	konosido/ konosida
Przyjaźń	amistad	amistad
Współlokator	compañero de piso	kompaniero de piso
Młody	joven	howen
Stary	viejo	wjeho
W średnim wieku	de mediana edad	de mediana edad
Nastolatek	adolescente	adolescente
Dziecko	niño	ninio
Dorosły	adulto	adulto
On jest... /Ona jest... (zawód)/ Pracuje jako...	El es.../ Ella es..	El es.../Eja es...
Uczeń	Trabaja de...	Trabaha de..
Szkoła podstawowa	estudiante	estudiante
Liceum	primaria	sekundaria
Student	secundaria	estudiante

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Rodzina	родина	rodyna
Matka	мати	maty
Ojciec	батько	batsko
Rodzice	батьки	batsky
Siostra	сестра	siestra
Brat	брат	brat
Babcia	бабця	babtja
Dziadek	дід	did
Dziadkowie	дід і бабця	did i babtja
Kuzyn, kuzynka	двоюрідний брат,	dwojuridnyj brat, dwo-
Żonaty/Zamężna	двоюрідна сестра	juridna siestra
Kawaler/Panna	одружений, жаміжня	odrużenyj, zamiżnja
Przyjaciół/Przyjaciółka	холостяк, незаміжня	holostjak, niezamiżnja
Znajomy/Znajoma	друг, подруга	druh, podruha
Przyjaźń	знайомий, знайома	znajomyj, znajoma
Współlokator	дружба	družba
Młody	співмешанець	cpiwmeszkanets
Stary	молодий	malodyj
W średnim wieku	середнього віку	starij ceredniowo wiku
Nastolatek	підліток	pidlitok
Dziecko	дитина	dytina
Dorosły	дорослий	doroslyj
On jest... /Ona jest... (zawód)/ Pracuje jako...	він є, вона є, працює ...	wyn je, wona je, pracuje
Uczeń	учень	uczeń
Szkoła podstawowa	початкова школа	poczatkowa szkola
Gimnazjum	гімназія	gimnazja

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Rodzina	la famiglia	la familja
Matka/Mama	la madre / la mamma	la madre/ la mamma
Ojciec/Tatuś	il padre / il papà	il padre/ il papa
Rodzice	i genitori	i dzenitori
Siostra	la sorella	la sorella
il fratello	il fratello	il fratello
Babcia	la nonna	la nonna
Dziadek	il nonno	il nonno
Dziadkowie	i nonni	i nonni
Kuzyn, kuzynka	il cugino/ la gugina	il kudżino/ la kudżina
Żonaty/Zamężna	sposato/ sposata	spozato/ spozata
Kawaler/Panna	il singolo	il singolo
Przyjaciół/Przyjaciółka	l'amico/ l'amica	lamiko/lamika
Przyjaźń	l'amicizia	l'amicizja
Współlokator	il compagno di stanza	il kompanio di stanca
Młody	giovane	dżjowane
Stary	vecchio	wekkjo
W średnim wieku	di mezza età	di mecco eta
Nastolatek	l'adolescente	ladoscente
Dziecko	il bambino	il bambino
Dorosły	l'adulto	ladulto
On jest... /Ona jest... (zawód)/ Pracuje jako...	Lui è.../ Lei è.../ Lavora	Lui e.../ Lej e.../ Lawora
Uczeń	come..	kome...
Szkoła podstawowa	lo scolaro	lo skolaro
Liceum	il liceo	il liceo
Student	lo studente	lo studente

"Let's talk - Pogadajmy o ŚDM"

Światowe Dni Młodzieży za niecały rok, chcemy nawiązać nić porozumienia z tymi którzy odwiedzą nasze miasto. Dlatego co miesiąc będziemy publikować przygotowany przez wolontariuszy ŚDM Wieliczka słownik. **Dziś piąta część - porozmawiajmy o naszych bliskich.**

UKRAIŃSKI

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Liceum	ліцей	licej
Student	студент	student
Nauczyciel	вчитель	wczytel
Pielęgniarka	медсестра	medsestra
Lekarz	лікар	likar
Mechanik	механік	mehanik
Rolnik	фермер	fermer
Policjant	полицейський	policejskyj
Adwokat	адвокат	adwokat
Urzędnik	чиновник	czynownyk
Kierowca	водій	wodzij
Inżynier	інженер	inżener
Profesor	професор	profesor
Listonosz	листоноша	listonosza
Znamy się od ... (czas)	ми знайомі від...	my znajomi wit...
Co robisz ? (Czym się zajmujesz?)	чим займаєшся	czym zajmajesz sje
Opowiedz o swojej rodzinie.	розкажи про свою родину	razkażyj pro swoju rodynu
Masz liczną rodzinę?	маєшь велику родину	majesz weliku rodynu
Kim są Twoi przyjaciele?	хто твої друзі	kto twoji druzji

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Uczeń	Pupil	pjupil
Szkoła podstawowa	Primary school	prajmary skul
Gimnazjum	Junior high school	dżunior haj skul
Liceum	High school	haj skul
Student	Student	stjudent
Nauczyciel	Teacher	ticzer
Pielęgniarka	Nurse	ners
Lekarz	Doctor	dokter
Mechanik	Mechanic	mekanik
Rolnik	Farmer	farmer
Policjant	Policeman	polismen
Adwokat	Lawyer	lojer
Urzędnik	Clerk	klerk
Kierowca	Driver	drajwer
Inżynier	Engineer	endżinir
Profesor	Professor	profesor
Listonosz	Postman	połstmen
Znamy się od ... (czas)	We know each other from...	li noł icz oder from...
Co robisz ? (Czym się zajmujesz?)	What do you do?	łot du ju du?
Opowiedz o swojej rodzinie.	Tell us about your family	tel as ebałt jor femily
Masz liczną rodzinę?	Do you have a large family?	du ju hew e lardż femily
Kim są Twoi przyjaciele?	Who are your friends?	hu ar jor frends?

ANGIELSKI

WŁOSKI

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Nauczyciel	l'insegnante	linseniante
Pielęgniarka	l'infermiera	linfermiera
Lekarz	il medico	il mediko
Mechanik	il meccanico	il mekkaniko
Rolnik	l'agricoltore	lagrikoltore
Policjant	il poliziotto	il policjotto
Adwokat	l'avvocato	lawokato
Urzędnik	l'impiegato	limpjegato
Kierowca	l'autista	lałtista
Inżynier	l'ingegnere	lindżeniere
Profesor	il professore	il professore
Listonosz	il postino	il postino
Znamy się od... (czas)	Ci conosciamo da...	Czi konoszjamo da...
Co robisz ? (Czym się zajmujesz?)	Cosa fai?	Kosa faj?
Opowiedz o swojej rodzinie.	Raccontarci la tua famiglia.	Rakkontarczi la tua familja.
Masz liczną rodzinę?	Hai la grande famiglia?	Aj la grande familja?
Kim są Twoi przyjaciele?	Chi sono i tuoi amici?	Ki sono i tloi amiczj?

Polski	Obcy	Obcy (fonetycznie)
Nauczyciel	profesor	profesor
Pielęgniarka	enfermera	enfermera
Lekarz	médico	mediko
Mechanik	mecánico	mekaniko
Rolnik	agricultor	agrikultor
Policjant	policia	policija
Adwokat	abogado	abogado
Urzędnik	oficial	oficjal
Kierowca	conductor	konduktor
Inżynier	ingeniero	inheniero
Profesor	profesor	profesor
Listonosz	cartero	kartero
Znamy się od ... (czas)	Nos conocemos desde hace...	Nos konosemos desde ase..
Co robisz ? (Czym się zajmujesz?)	¿A qué te dedicas?	A ke te dedikas?
Opowiedz o swojej rodzinie.	Cuenta de tu familia.	Kuenta de tu familja
Masz liczną rodzinę?	Tu familia es grande?	tu familja es grande?
Kim są Twoi przyjaciele?	¿A qué se dedican tus amigos?	A ke se dedikan tus amigos?

✂

HISZPAŃSKI

kulinaria

Szef kuchni poleca

37

Składniki:

2 duże jajka
4 plasterki szynki
szczypiorek
pomidory suszone w oleju
foremki aluminiowe na babeczki 2 szt.
miks sałat
świeży koperek
bazyli
natka pietruszki
2 ząbki czosnku
jogurt naturalny 0%
pokrojona weka
masło
sól, pieprz do smaku

fot. Agnieszka Dzieziniewicz

Jajka zapiekane w szynce podane na miksie sałat z sosem jogurtowo-koperkowym z kromczkami z masłem czosnkowym

Codziennie w „Jadłodajni Titum” przygotowywane są Dania Fit dla osób dbających o linię i nie tylko...

Foremki aluminiowe smarujemy olejem z pomidorów, kolejno wkładamy do nich szynkę, 2 suszone pomidory oraz pokrojony szczypiorek, następnie wbijamy do foremek po jednym jajku, posypujemy solą i świeżo zmielonym pieprzem.

Tak przygotowane foremki wkładamy do nagrzanego piekarnika o temperaturze 180 stopni i pieczemy na termoobiegu przez około 15-20 minut. W czasie oczekiwania na jajka przygotowujemy sos: do miseczki wlewamy jogurt, następnie dodajemy posiekany koperek, parę kropel cytryny, doprawiamy solą i pieprzem. Sosem polewamy miks sałat. Na koniec przygotowujemy masło czosnkowe: w miseczce ucieramy masło z solą, czosnkiem, posiekaną bazylią oraz natką pietruszki. Kromki z weki smarujemy masłem i wkładamy do nagrzanego piekarnika na około 5 minut przed końcem zapiekania jajek. Wszystko układamy na jednym talerzu i delektujemy się.

Jadłodajnia Titum
Smacznego!

SEKRETY STAREGO KREDENSU

GDY BOLI ZĄB

Ból zęba oceniamy jest jako jeden z najbardziej dotkliwych rodzajów bólu. Kiedy zaczyna nam doskwierać, jak najszybciej udajemy się do dentysty. Zanim jednak usiadziemy na fotelu stomatologicznym, pomóżmy sobie korzystając z naturalnych metod.

Torebka z czarną herbatą – ze względu na dużą zawartość kwasu taninowego szybko uśmierzy ból.

Czosnek – klasyk w radzeniu sobie z bolącymi zębami. Najlepiej przygotować z niego płukanekę. W tym celu rozgniatamy 6-7 ząbków na miazgę i przekładamy do kubka w połowie wypełnionego wodą. Następnie płuczemy usta, a antybiotyk obecny w czosnku skutecznie złagodzi ból.

Cebula – żuta przez kilka minut przyniesie upragnioną ulgę. Ma właściwości antybakteryjne.

Soda – najskuteczniej działa w połączeniu z solą, rozpuszczona w szklance z wodą. Płuczemy nią kilkakrotnie jamę ustną.

Goździki – należyssać je przez kilka minut, aż uwolni się naturalna substancja przeciwbólowa.

Zdzisława Mrozek
Przewodnicząca
KGW Pawlikowice

Więc spróbujmy tych sposobów
Nasze babcie tak robiły
Jakiś sposób wybieriecie
I o bólu zapomnicie

Ma „po- wiązania” z Materną	33	Marka aparatu fotogra- ficznego	Stos ułożony ze słomy	Selekcja kandyda- tów	Tłuszcz dodawany do potraw	Ani ani swat, ktoś obcy	Kieliszek wódki (pójść na ...)	Teatr ... im. Stefana Jaracza	Nieobsa- dzone stano- wisko
Np. Gregory Peck				Symptom, oznaka	10		8		28
Biblijny budowni- czy arki	13		Wycina szpadą znak „Z”	Wyspa Minosa					
5			1	3		29			32
Bohater „Syzyfo- wych prac”	Kumpel Portosa			Bogini na Akropolu			15		
26	7		20	... Żmi- chowska, pisarka	23	Zagrywka do powtórki na korcie			31
Amery- kański krewny świni	Drzewo z drżącą koroną	Michael, zagrał rolę Batmana	Imię Rolskiej, piosen- karki		19	Marzena ...-Sztuka (H. Kiepska)	Uczucie niechęci do kogoś		Powłoka na koldrę
		11		9	Inaczej o pececie (potocz- nie)		30		
... Leśna, miasto	Część szyi (mieć głowę na ...)	22	... Blues, festiwal w „Spodku”	„Po- strach” komarów		14		Góry na granicy Europy i Azji	2
Mityczny syn Dedala	18			Instru- ment, na kórym grał Wojski					
Muzykant uliczny					12				25
17			27		21	Sprzedal pierwo- rództwo (Biblia)			
Stołówka na kołach	Duża kość		6			Malowana ... piękna i próżna			4

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 33 utworzą rozwiązanie - przysłowie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Wśród osób, które nadesłały prawidłowe rozwiązanie krzyżówki rozlosujemy trzy bony na 2-tygodniowy wstęp do klubu O2 fitness + Trening Personalny w pakiecie (Galeria NaCl, ul. J. Piłsudskiego 73, II piętro)

Hasło krzyżówki z wydania lutowego: „Z małej isierki wielki pożar bywa”

3 bony o wartości 50 zł na dowolny asortyment w Sklepie Zielarsko-Medycznym ZIELARNIA JÓZEFA, ul. Sienkiewicza 31 otrzymują:
Dariusz Olchawski, Bogumił Braś, Marcin Perek

ZNAJDŹ 7 SZCZEGÓŁÓW, którymi różnią się obrazy

rys. Joanna Krawczyk

Baran

(21 III – 19 IV)

W marcu poczujesz przypływ energii i chęci do działania. To dobry czas na spotkania towarzyskie, jeśli jesteś samotnym Baranem konieczne wyjdź z domu i poszukaj drugiej połówki. W tym miesiącu będziesz wyjątkowo atrakcyjny dla płci przeciwnej. W związku będziesz chętnie spędzać czas ze swoim partnerem, a spontaniczne wyjazdy lub wyjścia do kina na pewno zbliżą was do siebie.

Rak

(22 VI – 22 VII)

Niektóre Raki w marcu mogą stać się bardziej otwarte i chętne do poznawania nowych ludzi. Jednocześnie chętnie będziesz rozwijać swoje pasje lub uczyć się. Na obie te sfery bardzo dobrze może wpłynąć zapisanie się na interesujący Cię kurs. W związku chętnie spędzisz czas w domu z najbliższymi. W pracy możesz mieć wiele na głowie, jednak szef doceni Twój profesjonalizm i zaangażowanie.

Waga

(23 IX – 22 X)

Marzec będzie bardzo romantycznym miesiącem dla Wag - w pierwszej połowie samotne Wagi mogą spotkać kogoś wyjątkowego. W związkach na pewno nie zagości rutyna. Wasz partner może Was czasem zaskoczyć. Oprócz miłych chwil mogą się pojawić drobne nieporozumienia lub sprzeczki. W pracy wiele korzyści może Ci przynieść współpraca. Niektóre Wagi mogą rozważyć zmianę pracy na lepiej płatną.

Koziorożec

(22 XII – 19 I)

W marcu wielu Koziorożcom może przytrafić się niezapomniana podróż prywatna lub służbowa. Zaczniecie uczyć się nowych umiejętności. W związku będziecie chętnie spędzać czas na długich rozmowach przy lampce wina lub podczas wspólnych spacerów. W pracy możesz mieć wrażenie, że wiele rzeczy nie idzie po Twojej myśli, ale nie martw się na zapas.

Byk

(20 IV – 20 V)

Marzec dla wielu Byków będzie miesiącem, w którym będą chciały skupić się na własnych myślach i samorozwoju. Znacznie więcej satysfakcji da Ci gorąca kąpiel lub ciekawa książka niż spotkania ze znajomymi. W związku wciągnij partnera w swoje rozmyślenia, żeby nie poczuł się zepchnięty na drugi plan. Aktywność fizyczna pozytywnie wpłynie na Twoje samopoczucie i pozwoli odreagować stres.

Lew

(23 VII – 22 VIII)

Marzec, to miesiąc, w którym poczujesz ogromny przypływ energii. Nie będziesz miał ochoty spędzać czasu jedynie w domu i w pracy. Chętnie wybierzesz się na wycieczkę za miasto lub imprezę z przyjaciółmi. W związku dajcie ponieść się fantazji. Marzec będzie również dobrym miesiącem na szczerą rozmowę na temat Waszego związku. W pracy może pojawić się interesująca oferta.

Skorpion

(23 X – 21 XI)

Wiele Skorpionów chętnie poświęci się nauce, poszerzaniu horyzontów i rozwojowi swoich zainteresowań. Dla samotnych Skorpionów marzec będzie niezwykle romantycznym miesiącem. W związku zagości powiew nowości i namiętności. W pracy będziesz mieć wiele obowiązków, a dzięki swojej wytrwałości i pracowitości ze wszystkim się uporasz. Jednak pamiętaj aby się nie przeforsować.

Wodnik

(20 I – 18 II)

Wiele Wodników, jeśli tylko będzie miało ochotę na nowe znajomości może poznać w marcu wiele osób o bardzo podobnym światopoglądzie. W związku zapowiada się bardzo spokojny i harmonijny miesiąc. Początek marca będzie ponadto dla was bardzo zmysłowym czasem. Marzec dla wielu Wodników będzie miesiącem sukcesów zawodowych. Jeśli myślałeś o zmianie pracy, to może być również dobry czas.

Bliznięta

(21 V – 21 VI)

W tym miesiącu nie zabraknie Ci pomysłów ani energii na ich realizację. Samotne Bliznięta będą się chętnie rozglądać za kimś interesującym. Na pewno kogoś znajdziecie. Nieważne czy będzie to tylko przelotny romans, czy może coś trwalszego – na pewno nie będziecie żałować. W związku czeka Cię wiele zaskakujących sytuacji, na pewno nie będziecie się nudzić.

Panna

(23 VIII – 22 IX)

Przez cały miesiąc będzie Ci towarzyszył doskonały nastrój. Jeśli masz taką możliwość wybierz się na urlop, zwiedź miejsca, o których od dawna marzyłeś. W związku będzie to bardzo intensywny i romantyczny miesiąc, ale mogą pojawić się również kłótnie i nieporozumienia. W pracy planuj i idź do przodu. Nie bój się przedstawiać swoich pomysłów – w marcu będziesz bardzo kreatywna i pełna pomysłów.

Strzelec

(22 XI – 21 XII)

Część Strzelców w marcu będzie mieć ogromną potrzebę wolności, co może wpłynąć na ograniczenie kontaktów z rodziną czy przyjaciółmi. W związku, jeśli poczujesz się osaczony – może dojść do kłótni. Postaraj się wytłumaczyć partnerowi swój punkt widzenia, na pewno Cię zrozumie i unikniesz nieprzyjemnej sprzeczki. W pracy bądź cierpliwy i konsekwentnie dąż do celu.

Ryby

(19 II – 20 III)

W marcu poczujesz przypływ energii. Chętnie będziesz spotykać się ze znajomymi. Wiele Ryb będzie rozkwitać, a samotne Ryby mają szansę poznać kogoś wyjątkowego. W związku będzie bardzo harmonijnie. Będziecie idealnie zgrani, wręcz będziecie rozumieć się bez słów w każdej kwestii. W pracy nie wymagaj zbyt wiele od siebie i innych – unikniesz niepotrzebnych sprzeczek.

6 marca 2016 r.

Miasto Kobiet

Centrum Kultury i Turystyki w Wieliczce,
Rynek Górny 6

Godz. 12.00 – 17.00

SCHUDNIJ Z GŁOWĄ

- spotkanie z Agnieszką Czerwińską, autorką książki "Śmierć grubej Berty" oraz porady dietetyka Izabeli Auszadniczek w ramach punktu konsultacyjnego prowadzonego przez CKiT

Godz. 12.00

- W drodze do siebie... poszukując szczodrości - warsztaty dla kobiet, prowadzenie Dominika Chylińska, Agnieszka Ziółkowska

Godz. 12.00 – 18.00

ANIMACJE DLA DZIECI

WIOSENNE METAMORFOZY

- porady makijażystki, manicure bezcążkowy, makijaże, stylizacje brwi (Pracownia Kosmetyczna LIDIA CICHA)
- porady fryzjerskie (DC ATELIER Dariusz Cichy, Studio Fryzur „DOMINIKA” Dominika Gajewska)
- porady brafitterki (doBRAna.pl)

Godz. 18.00

Koncert Jacka Wójcickiego i Jerzego Sobeńko

Przez cały dzień
specjalne promocje
dla Pań w *Cafe* **KULTURA**

www.ckit.wieliczka.eu

Puls Wieliczki

PATRONAT MEDIALNY:

